

מה בפרשה: סיכום מתחמצת של פרשת השבוע

השבוע בפרשה: פנחס מקבל 'אות הוקחה' מה' • מפקד בני ישראל • איר מחלקים ירושה •ומי יירש את משה רבנו וינחיל עם ישראל את הארץ הקדושה?

פרשת 'פנחס' פותחת בתיאור השכר שקיבל פינחס בן אלעזר הכהן על מעשהו האميز עליו קראנו בפרשה הקודמת, לאחר שעם ישראל התפתחה אחרי בניית מואב, נגרר לעבודת אלילים והגיע לשיא הדרדרותו כאשר נשיא שבט שמיעון לקח אשה נוכרית - בת לאחד מלכי מدين - לעיבוי כל עדת ישראל. כשהחכל היו אובדי עצות קם פנחס וזכיר את שנייהם למות. מעשה זה השיב את הסדר לכנו ועצר את המגיפה הנוראה שבאה בגין חטא העם.

למרות הכל היו עדין שרננו אחרי פנחס בטענה שמניעו אינם כל-כך טהורים. בתשובה לכל אלו, במטרה לפרסם את שמו ולתת לו שכר על מעשיו, כרת הקב"ה ברית עם פנחס והבטיח לו כי כל זרעו אחריו יזכה בכהנות עולם על אף שפנחס לא זכה עד כה להימשך לכוהנה.

המפקד והחלוקת

בני-ישראל עומדים לפני מפקד נוסף (הראשון היה אחרי צאתם מצרים). יש הרוצים לتلות את הצורך במפקד במגיפה שהפילה חללים רבים מקרב עם-ישראל, שכן היה צורך בספירת כל הנשארים. לעומתם יש הרואים את המפקד בצורה אחרת: ישראל עומדים ערבי הכניסה לארץ-ישראל ואילו על מנהיגם, משה, נגזר להשאר במדבר. כרואה נאמן הרי הוא סופר את צאנו לפני שהוא פורש מתפקידו.

הנמנים במפקד הם גברים מגיל 20 ומעלה והם הזוכים לקבל חלק ונחלה בארץ ישראל.

לאחר המפקד מודיע הקב"ה על סדרי חלוקת הנחלות בארץ-ישראל בין שנים-עשר השבטים. החלוקה תעשה עפ"י הגורל ונשיא כל שבט יציא פתק עליו רשום שם השבט ופטק נוסף עליו מצוינות גבולות השטח השיכים לו.

הכל נעשה ברוח-הקדוש ובנסיבות ה'אורחים והתוממים'. באופן כזה קיבל כל שבט הגודל באוכלוסין נחלה גדולה בהתאם. מפקד דומה ערך לבני שבט לוי המופקדים על עבודות הקדש. בגין להם חלק ונחלה הרי הם יוצאים מכלל השבטים ונמכים לבדם.

כל המתפקידים הם בני הדור החדש, לאחר שככל דור המדבר מת במשך הזמן בעקבות עונש חטא המרגלים, חוץ מיהושע בן-נון וככלב בנ-יפונה שלא חברו עם המרגלים באותה עצה.

דיני ירושה

לאחר הוודע אופן חלוקת הארץ מתעוררת שאלה חדשה: מה תקבל משפחה שאין בה בן מעל גיל 20 הזכאי לחלק באדמת הארץ?

בנות צלופח איש שבט מנשה פנוות פנוות בנושא זה למשה ואהרן: "אבינו מת במדבר ובנים לא היו לו..." - מדוע לא יכול לנו החלק השיר לאבינו באדמת הארץ הקדש?

לאחר פנחת משה מורה לו הקב"ה את דין הקדימה בירושת הנחלות: ראשון הירשים - הבן, ובהעדרו, במשפחה שאין בה בניים - תירש הבת. רק אחריה מגיע תורם של אחיו האב או קרובי המשפחה מצד האב.

המנהיג הבא

למרות שעלו ציוו הקב"ה על סדר חלוקת הארץ יודע משה כי אין הוא זכאי להכנס לארץ, וזאת בעונש על חטא "מי מריבה" (בפרשׁת 'חוכת'). עוד מעט יהיה עליו להעלות אל "הר העברים" שם נקבע מקום הסטלקתו מן העולם. משנודע לו שיום המיתה קרב ובא מבקש משה למנוחת מנהיג לעם ישראל שימלא את מקומו. הוא מבקש שהוא זה אָדָם מַיּוֹחֵד, סְבִלֵנִי, כזה שיוכל לרדת לדעתו של כל אחד ואחד מבני-ישראל, בעת מלחמה יצא בראש הצבא - לא מלכי הגוים היושבים בארמונותיהם ומשם מחלקים פקדות ללוחמים בחזית - בKİצ'ור: על המנהיג החדש להיות רועה נאמן עם הנבחר ולמוד התלאות, אשר קשיים רבים ועד מצפים לו בדרך לארץ המובטחת וישובה.

הקב"ה ממנה במקום משה ריבינו את יהושע בן-נון, משרתו המסור ותלמידו המובהק, אך ראשית הוא מצוה את משה להסביר ליhosע את תפיקתו, האחריות הטמונה בו והזכות הגדולה להנהי את עם ה'. משה מציל מרוחו והודו על יהושע וסומר עליו את שני ידיו, וזאת בנסיבות כל ישראל, הכהן הגדל אלעזר וחברי הסנהדרין' (בית-הדין הגדל).

הקורבנות

בחלקה האחרון של הפרשה מובאים דין הקורבנות כפי שהם פרושים על פני כל השנה. בכל יום מקריבים "קורבן תמיד" - כבש אחד בבוקר ואחד בין הערבאים. פעם בשבוע נוספת גם "עלת שבת" - שבבי כבשים הנקראים גם "קורבנות המוסףים". גם בראש-חודש ישנו קרבן מיוחד ומביאים שני פרים, איל אחד ושבעה כבשים.

כמו- כן מונה התורה את קורבנות המועדים : פסח, שבועות, ראש השנה ויום-הכיפורים, סוכות ושמיני-עצרת.

מצוה להביא את מספר הקורבנות המדיוק המצוין בתורה, ובהזדמנות זו של עלייה לרגל יש הנוהגים לנדור ולהביא את קרבנותיהם.

עשה נקייה לשם שמיים

פרשת השבוע מלאה ברמזים לגבי העבודה הרוחנית שיש לנו לעשות, בעיקר בהתרחקות מדמיונות שוווא והליכה אל עבר עשייה נקייה לשם שמיים.

מעשה שלם

פנחס עשה מעשה קנאות והצלחה מלאה. זה היה חידוש גדול. بد"כ קנאות זה דבר מסוכן מאוד, בפרט אם זה כולל שפיכות דמים. פנחס הילך והרג בשיא שבט בישראל. אם הוא לא היה שלם במעשיו, הוא היה נתבע על הריגה. זה מה שרמזו על פנחס שלקח רמח בידו, שהיה שלם לממרי ברמ"ח אברוי, לא היה לו שום נדנוד אישי בענין, שום דבר אונכי. הכל היה לשם שמיים, למניעת חילול הברית. لكن בפרשה הקודמת גם לא נכתבשמו של ראש שבט שמעון כלל, להראות שהמעשה לא היה אישי.

הפרשה הקודמת תיארה את מעשה פנחס ובפרשׁת זאת אנו קוראים על השכר שקיבל בעבר מעשו הקדוש. התורה מצינת לא רק את עצם המעשה שלו, אלא גם את הצלחתו, המתבטאת בשכר שקיבל. אומר הרב שליט"א, זה היה מעשה נדייר. לעיתים, צריך לעשות דברים בצורה של דין, אבל גם הדיון צריך

שייה ברחמים. פנחס עשה נקמה רק בחתא עצמו ולאימי שפעל אותו. החטא היה בגידה בכל הקדושה של עם ישראל.

השלמות שהגיא אליה פירושה, שגם אחרי כן, לעולם לא יכשל בדבר זה - בפגם הברית. אדם ששופר גם לשם שמים צריך להיות נקי במאה אחז, בכל שנות חייו, שלא יכשל בעבירה, אפילו לא בהרהור עברה. פנחס הצליח, שהוא כלו טהור ועשה רק לשם שמים. מתוך לב טהור, הצליח לבטל את המגפה ולאחד את כל ישראל. עובדה שהובטחה לו כהונת עולם, לכל הדורות - סימן שהוא נקי לכל הדורות. מצד ההלכה, כהן שרצה אפילו בשוגג, פסול לכاهונה. אלא שכאן התורה מגלה לנו דבר נפלא. פנחס, אדם מן השורה, משבט לוי, רוץ וזכה לכיהנות עולם. הבורא בוחן לב וכליות וראה את הטבע האמתי של כל אדם ושל כל מעשה ומעשה.

ירושה לדורות

בפרשה מצינוים כל המועדים של עם ישראל, ובתווך מעשה הכהנות של פנחס גם רמז על חג החנוכה, אף על פי שהוא אינו חג מהتورה. 'אור החיים' הקדוש אומר, שפנחס קשור לחנוכה וזה מראה לנו את השפעת מעשיו של פנחס על כל הדורות. גם נס חנוכה היה על ידי קנותה, קבוצה קטנה של כוהנים ממשחת החשמונאים, יצא נגד כל האימפריה היוונית וכל מה שהוא יציג. מסביר הרב שליט'א, מה שננתן להם את הכח למעשה הכהנות זהה, היה מעשיהם של פנחס.

קשה אדם אחד מגלח בפעם הראשונה כח בעולם, יכולם לבא אחרים ולהשתמש באותו הכח. זהו מסר מאד חשוב לדור שלנו, מפני שאנו הדור האחרון. לפניו כבר עברו כל גודלי ישראל והתו את הדרך - חסד של אברהם, גבורת של יצחק, מנהיגות של משה, קנותה של פנחס וכן הלאה. כל הכוחות מצויים כבר וכל שנוטר לנו זה להתחבר למהות מעשיהם של הראשונים ולפעול לשינוי המציאותות. הקשר בין פנחס וחנוכה ברור ברמזים. כמו שפנחס קיבל כהונת עולם, לדורי דורות, כך החשמונאים הנציחו את מעשה המנורה לדורי דורות, בחנוכה. פנחס זה אותיות נס פח, נס פח השמן. הכל ברמזים והכל בא להראות לנו על כוחו העצום של כל אדם ייחיד מישראל לעשות מעשים שימושיים את פני העולם לעד.

ash mol ash

כתב שכשנולד פנחס, הס"מ חשב שהיה לו חלק בנשמה הזאת. הס"א תmid מנסה לינוק איפה שיש נשמה גבוהה, איפה שיש הרבה אור. בכל אופן, אימו של פנחס הייתה בת פוטיאל שהיא מפטם עגלים לעבודה זרה, ולכן השטן חשב שהיה לו חלק בילד. אבל, לא הילך לו עם פנחס, لكن, אמרו חז"ל, הכנסיס השטן גואה בלב נדב ואביהוא וגרם למותם, שנכנטו עם הגאותה, האש הזרה, לתור קודש הקודשים. הרב שליט'א מסביר, כשהפנחס בא לתקן את האש הזרה, הוא גם היה צריך להתעסק עם אש, אבל להפר אותה לאש של קדושה. המעשה שעשה זה להתעסק עם אש, עם דינם, עם גבורות - השורשים של מעשה הריגה. למרות שכך נראה מהכתוב, פנחס לא עשה את המעשה בפיזיות או בחופזה מתור פרץ של חימה. הוא היה שקול מאד, בעל מחשבה عمוקה ובעל תפילה. כתוב בתהילים, "יעמדו פיבקס, עיפילל; ועוצר, הפגעה" (טהילים ק"ו ל'). בתפילה צריך לדעת איך לצרף דבר לדבר ולעשות מזה בבניין של קומה שלמה, צריך שיקול ויישוב הדעת. פנחס שקל כל פרט ופרט ואז עשה מה שעשה. בעדרת האש של קדושה תיקן פנחס את האש הזרה של נדב ואביהוא.

תיקון במקום הקלקל

חזק"ל אמרו, "מקום שבعلي תשובה עומדין צדיקים גמורים איןום עומדין" (מסכת ברכות). אומר ה'כל' יקר', בעל תשובה זה אותו איש, באותו מקום. זאת אומרת, שהאדם שמתתקן, צריך להיות באותו המקום של החטא. להבדיל, צדיק, אין יכול להיות במקום זה כי הוא מעולם לא היה שם. הבעל תשובה כבר התגבר והוא יכול להיות באותו מקום וב"ה להתגבר שוב, לתקן את הדבר הזה. לפי הגמרא הזאת, משמע שהבעל

תשובה צריך להיות שוב ממש במצב של החטא כדי לתקן. אם כן, גם פנחס, אשר צריך לתקן את מעשיהם של נדב ואביהוא, חייב לפעול בהתאם צורה. נדב ואביהוא הקריבו אש זרה - "אֲשֶׁר לֹא צִוָּה, אֲתָם" (ויקרא י' א'). במקרה של פנחס, בעוד משה רבנו והעם בוכים, פנחס נזכר בהלכה כיצד לפעול, "כָל הַבּוּל אֶרְמִית קְנָאִים פּוֹגָעִים בּוּ, וְאֵין נוֹהָגִים כֵן". הוא גם כן فعل בבחינה "שָׁאֵין נוֹהָגִים כֵן", فعل באותה בחינה שפعلו בה נדב ואביהוא. אלא שבمعنى זה הוא עשה אש גודלה של קדשה שתיקנה את האש זרה. פנחס הביא אש של קדשה - הקנותות לשם שמים. זאת האש שתיקנה את האש - "אֲשֶׁר לֹא צִוָּה, אֲתָם". כדי לתקן את החטא צריך להיכנס למצב של החטא. אומר הרב שליט"א, בשביל זה צריך אמונה פשוטה, תשובה פשוטה.

תוכחה בשלמות

יבין למדוד מפה מוסר גדול לחיננו. אדם שמכוח את חברו, שרצה לתקןו, צריך להיות שלם באותו הדבר שהוא מכוח, כפי שכבר כתבו בתקילה. אחרת זה עלול לעורר קטלוגים על אותו אדם, להרגיז אותו ורק לפגוע בו. אומר רב נחמן, זה מעלה ריח השמיימה, זאת אומרת, מעלה קטלוגים. אם אתה מכוח אדם רק כדי להוכיח ולא כדי לעזור לו באמת, התוכחה הזאת גם לא נשמעת. החושים של הבן אדם בסגירים במצב כזה. זאת מדרגה גבוהה לקבל תוכחות. אפילו משה רבנו לא הוכיח את העם למרות כל הקשיים. מתי כן הוכיחו אותם? בספר דברים, לפני שנפרד מהם, וזאת על מנת להיטיב להם.

בכלל, "כל הנගעים אדם רואה חוץ מנגע עצמו" (מסכת נגעים עצמו), לאדם יותר קל להוכיח את الآخر מאשר לראות את עצמו. לכל אחד יש מבוגן הגנה, מסך, שגורם לו לראות את עצמו בשלמות ולעומת זאת, לראות את הפגמים של الآخر. לכן גם נאמר, "שכל הפסול, בומו הוא פסול" (רמב"ם, ספר קדשה). מה זאת אומרת? שלפני שאנו מכוחים, לפני שפושלים אחרים, מוטב שנتابון בתוך עצמנו ונוכיח רק את עצמנו. צריך לה התבונן, שככל הפגמים שאנו רואים מחוץ לנו, זאת הדרך של הבורא להראות לנו את פגינו אנו. האר"י הקדוש אמר כי מתוך המכוחים מהארץ זהה היה לפני למעלה ארבע מאות שנה. אנחנו מחויבים לעסוק בתיקון עצמנו ולא בתיקונים של אחרים.

הדרך לתקן

לכל אחד יש תיקונים לעשות. הדרך שהتورה מלמדת אותנו היא שאין דין בתיקון, אלא בשורש שלו. בשביל לתקן מהهو מໂקאלץ צריך להעלות אותו לשורשו. אם יש לאדם מידת לא טובה, פחד למשל - מפחד על בריאות, על פרנסה, על הילדים - זה מורייד את החיים של האדם מטה, מטה. זה נקרא יראה תהאה. זה אדם ששוקע בפחדים של העולם הזה. לעומת זאת יש יראת הרומיות. העצה לאדם שרצה להתגבר על הפחדים הנמכרים היא שציריך להעלות את הכל לשורש, להשתמש באותו הכח של הפחד, אבל במקומות הנכונים. לדעת שהקב"ה הוא הסיבה של כל הדברים ורק ממנו צריך לפחד, שאם חילילה יעדוב אותנו לרגע, לא יהיה לנו כל קיום במיציאות. כמו שאומר 'חובות הלבבות', "מי שמחפץ מאחד, לא מפחד מאחד, וכי שלא מפחד מאחד, מפחד מכל אחד". ואמרו חז"ל, "לא נבראו רעמים אלא לפשט עקומהית שבלב" (מסכת ברכות). הפחד שמתעורר ממשמעת הרעמים, נועד רק כדי לעורר בלבינו יראת שמים.

הפחד זה רק דוגמא לכל המידות הפסולות שלנו שציריך להעלות אותן לשורשן. לא להתחש אליו, אלא להעלות ולמתנקן בקדשה, שם הן נעשות כל' אוור. אם יש עצבות, היא צריכה להופיע במקומות שהتورה אמרה שモתר וציריך להיות עצוב ולא במקומות אחרים. כך העצבות תהיה לתועלת ולא לנזק ח"ו. אסור להדיחק את הנטיות, צריך רק להטות אותן לצד הנכון.

כמו כן, אם מישתו בא וננתן לי מלחמה על מהו שעשייתי ואני מיד מהלל את הקב"ה שננתן לי יכולת גדולה, זה נקרא להעלות לשורש. לשאול מה הקב"ה אומר לי במקרה זהה, לדעת שהכל מהשם יתברך, זה גם להעלות לשורש. אם אדם ידע איך לקשר את כל הדברים אל הבורא יידע איך כל דבר שיש בו יכול לשמש לעובdotו, אז כל המציגות של אותו אדם תשתנה וכל כוחות הנפש שלו יתרכזו אל הקדשה.

הכלים יעלו לשורשם ויתמתכו - איז הכל יהיה בקדש. היכל הברכה' אומר שאדם שיש לו יסורים בחיים, אם הוא זוכה, שהקב"ה נמצא בכל מקום ומקום, אפילו בעניות ובמחלה, איז ברגע שהוא כבר יודע שהקב"ה מסתתר שם, הייסורים מסתלקים ולא יכול לחול עליו עונש. הוא לא השאיר את הייסורים עצמו, אלא העלה אותם אל הקב"ה. איז זה יכולנו עושים ביום הכיפורים ולא כאן המקום להרחיב.

טיפול שורש

סביר "בעל הסולם" שיש רק שני כוחות בבריה, רצון לקבל ורצון להשפיע, כלי ואור. כל החומר המחדש של הבריה זה הרצון לקבל. ממנו גם מתעוררים כל הדינין וכל הביעות שיש. השורש שלו זה הרצון להשפיע, משום שמחשבת הבריה היא לעג לבראוי ועל מנת שייתענו היה צריך לבראו אותם עם רצון לקבל. כל עוד הבן אדם ממשיר להגביר את הרצון לקבל שלו, הדינים רק יגדלו. צריך למתק את זה בשורש, צריך להפוך למשפיעים, להעלות את כל הרצונות לקבל לשורשם המקורי, הרצון להשפיע.

סוד הרומח של פנחס

הזכרנו בתחילת את הרומח של פנחס. יש ברומח עניינים רבים. כתוב בזוהר הקדוש שהאות מ' נמצאת בידיו של מלאך המות, והוא מהכח ששימשו באותיות ז', ו-ת'. כך הוא עשה לחווה. כתוב, "וְתִקְרַב מִפְרָיוֹן וְתָאַכֵּל; וְתַתְּנַצֵּל אֶלְיָשָׁה עֲמָה" (בראשית ג' ו'). מלאך המות, היציר הרע, תפס את הרגע וחיבר את האות מ' ל-ו', ת' שהוא ארמה, וכך הביא את המות למציאות של אדם וחווה. הזוהר ממשיר ואומר שכאשר פנחס ראה את האות מ' באוויר, מעל ראשם של בני ישראל, הואלקח את האותיות ר' ו-ח' וצרף אותם אל ה-מ' וכך קיבל רמה וקרא 'קריאת שמע' שיש בה רם"ח תיבות. זה היה הרומח, החרב פיפויות, נגד השטן, מה מסלך את כל המדיקים. ע"י הרומח, פנחס הביא את השכינה שהסתלקה מעל עם ישראל. הרומח זה רם"ח איברים, כל התקיונים של קומה שלמה, לתקן את כל הפירודים שנעשו ע"י אותה קבוצת אנשים שרצה ליצור פירוד בכלל ישראל. בזכות מעשיו של פנחס נעשה חיבור של השראת השכינה וכפירה על כלל ישראל.

התיקון באותיות

המאור ושם' מגלה לנו עוד סודות נפלאים בדבר השימוש באותיות של לשון הקודש. ראשית, הוא מפנה את עינינו אל שני דברים בפרשה. אחד, זה הכתוב, "הַשִּׁבֵּב אֶת-פָּמָתִי", שהוא צריך לומר "הסיר את חמתי". השני, שכותב שלוש פעמים השורש 'קנא', "בְּקָנָאוּ אֶת-קָנָאָתִי, בְּתָנָכֶם; וְלֹא-כְּלִילִתִי אֶת-גָּבְּנִי-יְשָׁרָאֵל, בְּקָנָאָתִי". הפעם השלישייה, כביכול מיותרת. אבל בודאי אין שום מיותרת בתורה הקדושה והכל מכון לתוכלית.

ידעו כי הקב"ה ברא את העולם עם התורה וכל הברואים נבראו באותיות התורה. זה החומר גלם, אבני הבניין, של הבריה כולה. כמו שכתב בזוהר הקדוש, "באותיות בראשית נבראו שמים הארץ, באותיות יהיו מאורות, נבראו שימוש וירוח... וכן כל העולמות... הכל נבראו על ידי אותיות התורה". מבואר בספר יצירה על הצירופים השונים של האותיות, שמקל צירוף נברא עולם אחד וגם עדין מתקיים ומתנהג ע"י הצירופים. הצדיקים הם אלה שעושים צירופים טובים וממשיכים השפעות טובות על הכנסת ישראל. אבל, אם ח'ו', ישראל אינם עושים רצונו של מקום, אזו' ממשיכים צירופים לא טובים. הכל תלוי בצדוקים, הן לטוב והן לרע.

המאור ושם', "הנה, כשדנו בני ישראל את בנות מואב, פגמו בברית קודש, הנקרה חותם. בכר הפקו צירוף חותמי לצירוף חמתי ונסתלק מהם כלם אלקיים. הענן הוא, כי השומר הברית, שופע עליו בחינת אור מקיף, ועל כן, כשפגמו בברית, נסתלקו מהם המקיפים, וזה שלטה בהם המגיפה". פנחס, כשקנא על הברית, הפרק הצירוף ' חמתי' ל'חתמי', וזה שאמר הכתוב, "הַשִּׁבֵּב אֶת-פָּמָתִי". כמובן, שהшиб והפרק את חמתי לצירוף חתמי. איך זכה לזה פנחס? ע"י הקנאה שקנא לשם. لكن נזכר ג' פעמים

'קנא' (453) עם הכלול שלהם (454) כמנין חותם. (454) ככלומר, ע"י ששמර פנחס את הברית, זכה לבחינת חותם, בבחינת מקיפים מגינים, لكن לא היה לבני שמעון שליטה עליו. אולם זה לא כל כך מובן איך כל אחד מתנו שותף לבראיה ו איך בדיקת עוזים משאנו שלא רואים. אבל כל אחד יכול להתחיל לשים לב איך ע"י המעשימים שלנו אנו מזמנים מהות של דברים. איך נגע יכול להפוך לענג, ולהפרק ח"ו. גם בכוונות פשוטות של תקופת בין המיצרים, שאנו נמצאים בפתחה כתע, אפשר לראות את חשיבות האותיות. בברכת 'רצה' שבתפילה העמידה, אנו צריכים להתבונן שאותיות 'רצה' זה גם אותיות 'צרה', ולכך שכל הצורות יתמתכו ויהפכו ב"ב לרצון אמיתי אל הדבר הנכון.

שליטה על הדמיון

לאחר מעשה פנחס כתוב, "יעידבר ה', אל-מִשָּׁה לְאָמֵר. אֶרְזָה, אֶת-פְּמַדְּבִּים; וְהַכִּתְמִים, אֲזָמִים. כי צְרָרִים הַם לְכֶם, בְּגַבְּלֵיכֶם אֲשֶׁר-גַּבְּלָו לְכֶם עַל-דְּבָר-פְּעוֹור; וְעַל-דְּבָר בָּזְבִּיא מַדְּבִּים, אֲחַתְמִים, הַמְּבַהֵּב בַּיּוֹם-פְּמַגְּפָה, עַל-דְּבָר-פְּעוֹור". התורה אומרת שצריך לקחת נקמה מהמדינים. צריך לסלк את כל העם שהוציא מקרבו את המஸול הזה. אנחנו יודעים כבר שהتورה היא לא רק פשוט, אלא שמדובר בה גם על כוחות, תנעות, הפעלים בנפש האדם.

השם מדין בא מאותו שורש האותיות של המילה דמיון. בכלנו מצוי הכח של הדמיון והוא פועל علينا מאוד חזק. כמו כל דבר בעולם הזה, יש בדמיון כח בונה וכח הרס. אנו צריכים להשתמש בדמיון לעובdet השם, בבחינת "אֲזָמָה, לְעַלְיוֹן" (ישעיהו י"ד י"ד), ולהיזהר מהדמיונות שמרחיקים אותנו מהדרך הטובה. מה שרבינו נחמן אומר, שבודור שלנו שמו של יציר הארץ הוא כח המדמה, שמכניס אנשים לדמיונות שווא ומתעורר בהם עד שאבדים לgemäßיו בתוך החומר. لكن אנו מצוים להזכיר את המדינים, לסלק את הכוח השלילי של הדמיון מתוכנו, לחלוונו.

בכלל, אומר הרב שליט"א, השליטה האמיתית בחים צריכה להיות, שלאדם תהיה בהירות מחשבה, שיראה את המציאות האמיתית ולא הדמיונית.

סוף דבר

דיברנו על האותיות שמרכיבות את כל המציאות של הבריאה ולא במיסטייה אנחנו עוסקים. גם לא אנחנו לעורר את כוחות הדמיון ולהתחליל לראות עכשו אותיות שיטות באויר. דוקא בתקופה העומדת בפנינו, תקופת בין המיצרים, תקופה של דינמים, תקופה שבה מוגלים החסرونויות, המקומות הזרים בנפש - חיבורים להפעיל את המחשבה הבאה ולהגביר את הכח של מעשים טובים על גבי הכוח של סתם מחשבות ודמיונות שווא. זהה הדרך לשינוי כל מצב, לשינוי המציאות. השורש של כל זה הוא היפוך של הרצון קיבל שלנו לרצון להשפיע, השפעה אמיתית. ע"י המיתוק הזה, כל המציאות של העולם תשתנה.

שזכותו של פנחס לעמוד לנו ותזכה אותנו ל לעשות מעשים שלמים יותר, Amen.

МОקדש לעילוי נשות הנערים הטהורים : יעקב נפתלי בן רחל דברה ז"ל, גלעד מיכאל בן בת גלים ז"ל, איל בן אריס תשורה ז"ל, ת.נ.צ.ב.ה.

МОקדש לרפואת ים בת לי בתור שאר חולין עמו ישראל

МОקדש לעילוי נשות הרבה אברהם בן יהודה צבי זצ"ל, חנה שני בת שרה סרחה ז"ל, גילה בת רחל ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

לכן אמר הנבוי נותן לו את ברית שalom

משל לאדם שכעס פעם על בנו יחידו בו, בחרון אף עליו ביקש להוכיחו נמרצות. בא אדם אחד, חטף את בנו מידי, והודיעו כי הוא כבר ייכה אותו, וכן עשה. משנרגע האב וסר עסתו מעליו, אמר לו, לאיש הלו, הנבוי נותן לך ישר. כח גדול על שני דברים שגרמת במעשיך. האחד, שסר עסוי ממנה, והאחר, שהצלת אותו ממות.

כך אמר הקב"ה למשה, כי בגין אותם שני דברים שגרם פנחס, האחד, על שמתוך מעשיהם סר עסתו מעל ישראל, והשני, עברו שהציל את ישראל ממות, רצה לומר, שכיפר עליהם מחתאתם. לכך "הנבוי נותן לו את ברית שalom", והוא תהה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם" שהכהונה מכפרת על בני ישראל, והכהן גדול הוא המכפר.

אלוהי הרוחות לכלبشر איש על העדה

לעולם יהיה אדם

רבי מנחם מנ德尔 מקוצ'ק היה אומר: משה התפלל: "יפקוד ה'... איש על העדה",
 "איש" – ולא מלאך, שאין לו אישה וילדים, ואין יודע דאגות פרנסת ובריאות מהן;
 "איש" – ולא שرف, קנא בעור המשלח גחליל אש לכל עבר;
 "איש" – ולא "איש אלוהים", המסתגר בתוך ד' אמותיו ואינו מעורב בדעתם עם הבריות;
 "איש" – פשוטו כמשמעותו, שייהי בן אדם!?

הנבוי נותן לו את ברית שalom

עדיפותו על קנותו משה בחתא העגל

רבי זלמן سورוצקין היה אומר: על מה ולמה זכה פינחס להערכה מופלאת זו, ואילו משה שעמד בפרש בעמעה העגל, ואחרון שעצר את המגפה בדבר קרח, לא זכו להכרת תודה כזאת?

אלא פינחס היה אי "עمرך", ולא תפס כל תפקיד ציבורי. כאשר משה וכל עדת בני ישראל אינם יודעים איך להתמודד עם מצב קשה, קם יהודי פשוט ועומד בפרש, דבר המעיד על גבורה עילאית ומסירות נפש למופת.

מטבע הדברים, כאשר אדם רואה נבליה גדולה הנעשית בישראל, יצרו מסיתו לא להתערב ואומר לו: מה לך כי תכנס ראש בריא למשיטה חוליה? אם תקוף בראש, איש לא יכיר לך טובה, יהיו שיאמרו: מבקש אתה להתבלט, יהיו שילגלו: הדיות קופץ בראש.

אם למרות כל זאת יצא פינחס לקנא קנאת ה' לעיני משה וכל עדת בני ישראל, ראוי הוא לכל הכבוד הזה, על שగבר על עצמו וכבש את יצרו.

ויהי אחר המגפה - מהות ההdagשה

בביאור סמכיות הפסוק "ויהי אחריו המגפה" לכך, י"ל דהנה מהר"ם אלשיך כתב תירוץ על קושיתו מדוע ציוה הקב"ה לצרור את המדים ולא את מוות, הוא מטעם שאף שגם מוות הפקיירו בנסיבות לזמן

מ"מ עיקר המגפה היה על דבר צבי, שבנות מואב הcessilio רק את המון עם, והקב"ה אינו מדקדק כי'כ על עבירה שלהם, אבל צבי הcessilio גדול בישראל, והקב"ה מקפיד מאד על עבירה של חשוב ישראל, لكن עי"ז הייתה המגפה ע"כ צוה הקב"ה לצור את מדין ע"ש.

וננה נראה ראייה לדבריו, דהרי קודם שהרג פנחס את זמרי כבר נהרגו הנצדים לבעל פעור, ואעפ"כ לא פסקה המגפה, אבל כשהרג פנחס את צבי וזרמי תיכף פסקה המגפה, א"כ מוכח מזה כסבירת האלשר ד"ל, שרק ממנה נמשך עיקר המגפה, שכן צוה הקב"ה לצור את מדין ולא מואב.

וזהו כוונת הפסוק "ועל דבר צבי וגוי המוכה ביום המגפה וגוי, ויהי אחורי המגפה", ר"ל, תיכף שהוכתה צבי היה אחורי המגפה, ותיכף פסקה המגפה משנהרגה, א"כ מורה שכיל המגפה היה על ידה, שכן "צרור את המדינים", וא"ש.

למסור נפש ולהישאר חי

"אקבל על עצמי 40 ליום פרק שירה", סיכמה האשה עם הרבנית שביקשה ממנה קבלת טוביה לצורך היישועה. באחד הימים התקשר בעליה כשהיא באמצע אמרית פרק שירה, השפופרת הורמה והאשה קראה לתוכה: "חמור אומר...."

הבעל נפגע עד עמוק נשמתו. אני? חמור! לאחר שבוע הם נפגשו בבייה"ד לצורך מתן הגט.

למחרת התפרסמה מודעה בעיתון: קראתי 40 يوم פרק שירה ונושעתית....

כשבא זמרי לפניו משה יחד עם המדינה והקנווiso בשאלת מדוע אסור לו להיות עמה, נتعلמה הלכה ממשה, בא פנחס, הזכיר וביצע את קיומה: "הבעל ארמית קנאים פוגעים בו". על מעשה זה שעשה פנחס בעוד רוח ובבל מורה נתינה הכהונה לו ולדורותיו לעולם. אומר המדרש: "בדין הוא שייטול שכרו - لكن אמרור הנני נותן לו את בריתני שלום". כבר בעולם הזה קיבל פנחס שכרו על עשיית מצוה זו.

והשאלה ידועה: הרי לא מקבלים שכר מצוה בעולם הזה, איך קיבל זאת פנחס? טרם שנידרש לתיירוץ יש להקדים שני מעשים המובאים בתלמוד, בשנייהם מופיע אליו הנביה [שלדעת חלק מהז'ל "פנחס הוא אליו"].

רבה בר אביה סח לאלו עלי מצבו הכלכלי הקשה שבשלו מתקשה הוא ללמידה תורה כיאות. נטלו אליו לגן עדן והראה לו עלים שנשרו על הרצפה, "גחן וליקט מלאו" הורה לו אליו. לאחר שמילא הרבה את גלימתו מהעלים, שמע בת קול שאומرت: "מי הוא שאוכל עולמו בחיזו כרבה בר אביה"? מיד זרך הכל לרצפה ואלו החזירו למקוםו. מסיממת הגמרא שמהריך שנקלט בגבגו מעלים אלו - קיבל הרבה י"ב אלף דוחבים! אך לא נהנה מהם בעצמו, אלא הקדישם לחותונת בנו (בבא מציעא קיד:).

לעומת זאת מצינו במסכת קידושין (כו). שרב כהנא עסוק לפרנסתו ברוכחות וסבב בעירות. באחד הימים תבעתו מטרונית (אשת שר גוי) לדבר עבירה, אמר לה שהוא זוקק לנקיון ומידי לאחר מכן צא אליה בבקשתה. מיד כשנסגרה מהחוויות דלת החדר קפץ רב כהנא מהחלון... נעשה לו נס והגיע אליו להצילו. אליו אליו: מדוע הטרחת אותו להגיא ממתקח ד' מאות פרסה כדי להצילך? ענה רב כהנא: מה עשה שהעניות הביאה אותו למכב זה? מיד העניק לו אליו כל מלא דינרי זהב למחייתו.

ושואלים המפרשים: מדוע רבה בר אבוה לא נהנה מהדינרים שקיבל מאליהו ואילו רב כהנא כן? ותירצטו: רבה בר אבוה לא נדרש למסירות נפש כדי לקבל את הכספי. לעומת זאת רב כהנא הסכים למסור נפשו למיתה "בדין הוא שיטול שכרו". זהו התירוץ גם לגבי פנחס, כיון שהסכים למסור עצמו למיתה, שהרי יכול זמרי או אחד מבני שבתו להורגו, רק זכה וקיבל שכרו בעולם הזה הוא ודרכו אחרים.

צמד המילים ההרואיות 'مسירות-נפש' מעורר בנו התפעלות מה, ולא בכך. היהודי המוכן למסור את היקר לו מכל - את חייו, מחייב התייחסות שונה. אבל ככל שימוש זה נעללה וקדוש בעינינו, כך רחוק הוא ממציאות חיינו כרחוק מזרח מערב.

לא. אל תקפו ותתקיפו: "ידעו לך באיזו 'מסירות נפש' הגעתו לשיעורAMES"? לא לך אבי מתכוון. הערך "מסירות נפש" במובן פשוט ביותר של המילה. ללא פרשנות, ללא אביזרים נלוויים - אין לנו שמשמעותה הוא כולל בתוכו. יהודים קפצו לאש בשמחה תוך שרוח "עלינו לשבח לאדון הכל", נשים וטף שהסכימו להירג בミותות משונות כדי לא לעבור על חומרה מדברי חז"ל.

היכן אנחנו ואיה מוצאות זו?

ובכן, מסירות הנפש נמצאת גם ביום בהישג-יד, בחיים המפונקים ונעדרי כח הסבל, אבל היא מתבצעת בצורה שונה: "אמר רבוי אילעא אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שבולם את עצמו בשעת מריבה שנאמר 'תולה ארץ על בלימה'" (חולין פט.). כל קיום העולם הוא בשל בלימת פיו של האדם בשעת מריבה!

האיפוק העצמי הנדרש מאדם לעצור את טענותיו, הצודקות, בשעת מריבה - הוא רב, אבל אפשרי. הקربה זו, לא להטיח בשני את המהדורה המורחבת והעדכנית של: "חמור אומר", היא מסירות הנפש שלנו בדור שפל זה. כמו שפנחס בן אלעזר נדרש לעוז ותעצומות כדי לבוא לפני משה ולשאול: "למדתנו רבינו שהבובל ארמית קנים פוגעים בו", כך אנו נדרשים [לא רק] בשעת מריבה לשתקות ולא להגיב להশמצות גגדנו.

הנבי נוטן לו את בריתך שלום

למה זכה פנחסשה יברך אותו אחרי מעשה זה אבל את בני לוי בחטא העגל הוא לא בירך?

אלא שבמי לוי עשו את פועלותיהם מתוך ההקשבה למשה ורק אחרי שקרה להם אבל פנחס שהיה אדם לא מוכר ולא ידוע ללא מעמד בעם מtower קנהה לה' הילך והרג את החוטאים

ועל כן האדם שמתוך האמת הפנימית שלו הולך ומקנא לה' ראוי לברכה יותר מהאחר

פנחס - בין המקרים

בעל ה"הפלאה", הרה"ק רבוי פנחס מקורי, נשלח על ידי המגיד ממעזריטש לכהן כרבבה של פרנסקופרט שבגרמניה. בהיותו שם סבל לא מעט מרדייפות ומעוני, בשל העובדה תושבי המקום "מודרניים" שלא ابو קיבל את מרותו של הרב ה"מחמיר"...

באחד מביקוריו בפולין, נתקבל רביעי פנחס בכבוד מלכים וביקר רב. ואחדים מתומכיו שאלוהו: איך יתכן שבמקום מגורי רודפים אותו ומצרים את צעדיו, ודוקא כשהוא אורה הוא מקבל יחס קיזוני לצד השני?Chair רביעי פנחס והשיב:שמי פנחס, והנה, פרשת פנחס שנבראה היא בזמןנה בתורה, אזי זה זמן עצוב - ימי "בין המצרים". אך שקרים מזמין אותה זמן, בפרשת המועדות שבה - הרי שמעניכים לה כבוד עצום...

כשחזר הרה"ק מקורייצ' לפראנקיפורט ולטושבי העיר נודע הכבוד הרב שרוחשים בעולם לרבים, הבינו שלא השיכלו לכבדו, וכצעד ראשון הכהילו את משכוּרטוּ הדלה. שמע זאת החזן הראשי וטען: אין אף אני שליח הציבור, מדוע איפה לא יכולו את שכריו? נענו לו ליצני העיר בחירות: אתה עושה מעשה "זמר" (מזמר בבית הכנסת), ומבקש שכר כ"פנחס"...?!

פנחסבן אלעדר... השיב את חמתי (כא,יא)

מןני מה מופיע מעשה הקנות שעשה פינחס בפרשת בלק, ולאו השכרשקביל על קר - בפרשת פנחס? האידמו"ר מצאנצ' הסביר שפינחס עשה מעשה קנות, ועשה כזה יכול לנבע או מקנות לשם שם שהוא חיובית, או מקנות לעניים אחרים שאינה אלא שלילת. ומאחר שיש צורך בבדיקה אחר בדיקה על מנת לחשוף את המניעים האמתיים ואת צפונות הלב, אין השכר מגיע מיד...

פעמים רבות קורה שאדם נהג באופן מסוים, וכשהוא חוזר ובודק בתוך תוכו, הוא מגלה שבעצם המניעים האמתיים שלו היושוויםLAGMRI.

עד הין הדברים מגיעים נוכל ללמד מן המעשה הבא שמספר על עצמו רביעי שלום שבדרון צצ"ל, כפי שמובא בספר "זקניר ויאמרו לר". המעשה, אמנם, לא התרחש אותו, אך הוא ספר זאת בגוף ראשון, וכשהיו דבורי:

באחד מסעותיו שבתתי במקום פלוני בשבת ראש חדש. בליל שבת דרשתו בבית הכנסת המרכזי ובעוד כמה בתים כנסיות בעיר, ובבוקר הגעתו שב לבית הכנסת המרכזי, כדי להתפלל שחרית.

באופן טבעי לחילוטין, הבנתי שהעליה הראשוña של "כהן" שיכת לי... וכי מה פרוש? בכל מקום אני מתכבד ב"כהן". מרבית הרגל, כמעט שלא התייחס אוזן לשמעו למי קוראים, וכמעט והכنت את עצמי לפסוע... אולם בכל זאת שמעתי בברור, וקלטהו שהפעם לא קוראיםלי, רק לכהן אחר.

מה קרה לגבאי? חשבתי. אולי הוא לא יודע שאני כהן...? התrox היה נראה לי דחוק מאד, שכן עלייתי לדוכן בשחרית, ובודאי הבחן בי.

ביחא, אמרתי לבסוף, נראה שחייב הגבאי לתת לי דוקא "מפטיר". ולא חלפה דקה עד שבתוּך תוכי כבר הייתה בטוחה אני עולה ל"מפטיר".

כשחזרו ב"שביעי", הכנתי את עצמי, אבל כשהגע מפטיר, ראיתי איזה "מפטיר" קנית... לא פחות ולא יותר, הגבאי כבד את עצמו במפטיר...

לא היה נאה לי להרגיש פגוע, בפרט שמהר מאד מצאתי את התrox הנכון, ואז נשמתי לרווחה. נראה,

אמרתי לעצמי, שהగבאי יודע שאני חזן בימים נוראים, ועל כן בשבת זו, שהוא שבת ראש חדש, ויש בה מוסף מיוחד, מן הסתם הוא חופשי שאעובר לפני התבהה לתפלת מוסף. נו... אם אכן כך, אמרתי לעצמי, זהו בודאי פזי הגון וטוב...

בסיום ההפטרה, חיכיתי להרגיש דפיקה קלה על הגב של הגבאי: נו... ר' שלום, אולי אתה מכבד אותנו בתפלת מוסף? אבל חלפו להן שתי ד考ות, ובחולל בית הכנסת נשמע דוקא קולו של... הגבאי המסתלסל ב"וכל מישעוסקיסברכי צבור באמונה..."!

ЛОוקח לעצמו "מפטיר", מכבד את עצמו ב"מוסף", ובודאי עוד חשוב הוא, שסלסול זה המסתלסל מגרכונו כתעת, המברך את עסקני וגבאי הצבור העוסקים באמונה, מכoon לגבאי כמווו... בושה וחיפה... מיד תפסת עצמי. מה אני מתעסק בשטויות! עצרתי بعد מחשבותי, וחזרתי לש��ע בתפלה.

תפילת הלחש עברה, וחזרת הש"ץ החלה. מגעים כבר לקדושה, וכמעט הספקתי לשכו מכל העני.

אולם כאשר סיימ את הקדושה ולאחר מכן את ברכת "אתה קדוש" שכח הגבאי המתפלל שהשבת הנה שבת ראש חדש, והמשיך בטיעות "תכנת שבת" כמו מוסף של שבת רגילה --
- אבל בוטן תקין וחזק: "א-ת-ה- י- צ- ר-ת --

"... --- האי, האי... מה חשבתי באותו רגע? לנكم? מה פתאום! חלילה- ! אני נקמן...? לחנוך אותו? גם זה לא! להסביר לו כגמולו? חס ושלום... פשוט רציתי לתקן את הטיעות... אבל כן, כן --- מיד הרגשתי טיפ טפה יותר טוב... משהיריד לי מן הלב... לאvr? בודאי! ומהדוע? כי האמת לאמתה היא, שכן נקמתינו, וכן חנכתינו אותו, וכן שלמתינו לו כגמולו... את כל זה הלב מרגיש טוב טוב, אלא מכיוון שהאדם מתביש לחשוב על זה בגלו - הוא מתרץ לעצמותרוצים!

בענין זה הוסיף הרב פרידמן בשם רבינו מרדיי דרוק צ"ל: רשי מפרש על הפסוק "וירא פנחס... ויקח רmach בידו" (כה, ז) - "ראה מעשה ונזכר הלכה שהbowל ארמית קנאיפוגעימבו".

הנה כי כן, יש כאלה שקדם כל לוקחים את החרב, ואחר כך מוחפשים אחר מעשה כלשהו, שיאפשר לעשות אותה חרב שימוש... אולם אצל פינחס לא היה כך - קודם כל היה המעשה, אחר כך הוא נזכר בהלכה, ורק לבסוףלקח את החרב בידו...

כאדם מחזיק בידו 'חרב' ומhapus להתקדם במאי שהziek לו, עד מהרה הוא מוצא איזו טעות או פגם בחולתו, כדוגמת "אתה יצרת", שבו אפשר לנעוץ את החרב בקלות יתרה... אך פינחס היה נקי מכל חשבון אישיש. כדוגמת זה, ורק כבוד שמים בער בתוכו והניע אותו לכך.

רבי יואלייש מסאטמר מבאר את חלוקת המעשה של פינחס והשcur שקבל לשתי פרשיות נפרדות באופן נוסף, באומרו כי טבעו של עולם, ובפרט הילדים שבו, שאות תחילת הפרשה יודיעים היטב, ואת סופה - פחות. רצה הקב"ה שאפלו לצד קטן ידע, אדם שעושה מעשה קנאות לשם שמים מקבל על כך שכר, ولكن דחה את שכרו של פינחס לתחילת הפרשה הבאה...

בקנאו את קנאתי בתוכם (כא,יא)

מה ענינה של תבת "בתוכם" כאן?

באר ה"חתם סופר": הגמרא (ביצה כה ע"ב) אומרת: "ישראל עדין שבאמות". עם ישראל יש עדות שבקדושה. פינחס ראה את זמרי נוהג בעדות מצח גדולה - מגיע עם המדיינית לעיני משה רבנו ולעיני כל עדת בני ישראל, אל פתח האهل מועד, ומתריס באזני משה רבנו: "משה, זו אסורה או מותרת, אם תאמר אסורה - בת יתרו מי התירה לך?".

אמר פינחס קל וחמר: אם עד כדי כך הוא עדות הרשעים לחטא - לא תהא לי עדות לקנא קנאת ה'?!? נרמז הדבר בתבת "בתוכם" - פינחס ראה את הקנאה [-העדות] אשר בטור החוטאים, ולקח את העדות הזאת לקנאת ה'.

רבי מאיר שפירא מלבלין היה מבאר על פי אותו יסוד, את דבריו רשי' בפרשת וישלח לגביו יעקב אבינו: "עם לבן גרטיג ותרי'ג מצוות שמרתוי, ולא למדתי מעשי הרעים". יעקב בא בטענות אל עצמו: אמנם תרי'ג מצוות שמרתוי, אך עדין "לא למדתי מעשי הרעים" - לא הגעתו לדרגה של עשית המצוות באותו התלהבות שבה לבן עושה עברות...

פינחס בן אלעזר (כא,יא)

כתוב בילקו"ש פרשת פינחס רمز תשועא: אמר רבי שמואן בן לקיש: פינחס הוא אליו.

בברכת המזון מבקשים אנו: "הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מרבה בבית הזה ועל שולחן זה שאכלנו עליו",omidachi can mosipim lebokh: "הרחמן הוא ישלח לנו את אליו הנביא זכור לטוב".

מדוע הבקשה על הברכה בבית נאמרת לפני הבקשה לביאת אליו הנביא לבשרנו על הגאולה השלהמה?

אלא, שישנם אנשים המצדים למשיח רק כדי שיפטור את כל בעיותיהם הכלכליות, שימחק את המינוס בבנק וישפיע שפיע של חי רוחה חמריים...

זו איננה צפיה אמתית ונכונה למשיח!

לכן, קדם מבקשים ש"הרחמן ישלח לנו ברכה מרבה בבית הזה" - שנזכה לשפע גשמי, עם כל זאת מבקשים שגם אז "הרחמן הוא ישלח לנו את אליו הנביא זכור לטוב ויבשר לנו בשורות טובות ישועות ונחמות".

VIDBAR MASHA AL H' L'AMOR. YPKOD H' VGO' EISH UL HA'DA VGO' (cg,to-tz)

וברש"י, כיוון ששמע משה שאמր לו המקום תן נחלה צלפחד לבנותיו. אמר הגעה שעשה שאתבע צרכי שירשו בני את גודלתי, אמר לו הקב"ה לא כך עליה במחשבה לפניכי כדי הוא יהושע ליטול שכר שימושו שלא מש מתוך האهل וזהו שאמր שלמה (משל' כד) נוצר תאנה יאכל פריה עכ"ל.

הנה בשם ממשואל כתוב בשם הרבי מקוצק ז"ל, שמרע"ה היה דעתו על פינחס והקב"ה פסלו מפני מדת הקנאות שבו וכదרך שמצינו באלו שאמր קנא קנאתי אל הקב"ה ואת אלישע תמשח לנביא תחתיר.

לכארה דברים אלו סותרין לפירוש רש"י זה, אבל באמת אין הדברים סותרין כי הנה לכארה ישנה פליאה עצומה בדברי רש"י שסותר את עצמו תוכ"ד, שהרי בדבר לפני כתב רש"י ז"ל וידבר משה אל ה' וגוי להודיע שבchan של צדיקים שנפטרין מן העולם מנחין צרכן ועובדין בצרבי ציבור עכ"ל, והיאר כותב רש"י אח"כ ממש ההיפך מכך.

אלא על כרחך אין הדברים כמשמעותם בא לתבע צרכי עצמו שיירשו בניו את גודלתו, תדע שכותוב המקרא בלשון עדה ואמרו ע"ז ר"ל במדרש כל מי שմבקש צרכי צבור כאלו בא בזרוע. ובפרט שבספרינו עה"פ ואתחנן אל ה' אמרו זהו שאמר הכתוב (משל' ייח) תחנונים ידבר רשות ואילו כאן בא בזרוע שלאCMDתו, אלא העניין יבואר בהקדם מש"ב במק"א במקרא אך מעין ובור מקוה מים יהיה טהור, ופרש"י יהיה טהור הטובל בהם מתומאותו. ברם כדיודגולה מעלה המעין מעלה המקוה וכו'. והנה שני סוג תלמידי חכמים ישן יש ת"ח שהוא בבחינת בור מקוה מים, אמנם הוא בור סוד שאינו מאבד טפה אבל ס"ס לית ליה מגරימה כלום ואין לו אלא מה שביתן לתוכו, משא"כ הת"ח שהוא בבחינת מעין שיש לו לב מבין להבין דבר מטור דבר ולדמות מילתא למילתא.

והנה פינחס זכה לכהונת מצד עצמו ולא קיבל מהמשפחה וכדאמרים בגם' זבחים (קא, ב) א"ר חנינה לא נתahan פינחס עד שהרגו לזרמי וכו', רב אשוי אמר עד שעשה שלום בין השבטים שנאמר וישמע פינחס הכהן וגוי, ועיין בא"ע פרשת פינחס עה"פ והוא היה לו ולזרעו אחורי ברית כהונת עולם, כי הכהנים הגדולים היו מזרע פינחס. ונראה הטעם עפמ"ש השם ממשואל בשם אבי האבני נזר מה טעם כהן הדיות מיטמא בקרביהם ואילו כ"ג אינו מיטמא בקרביהם, כי כהן הדיות קיבל מעלה מן המשפחה לפיך הוא חייב לחילוק כבוד למשפחה, משא"כ כ"ג לא קיבל מעלה מן המשפחה ודפק"ח. ולפייך פינחס שלא קיבל מעלה מן המשפחה דין הוא שמננו יצאו הכהנים הגדולים שאין מעלהם באה להם מן המשפחה וכ"ל.

נמצא שפינחס בבחינת מעין ולא בבחינת בור מקוה מים על כן היה סבור משה שהוא ראוי להנהייג את ישראל וامر לו הקב"ה שאינו כהן, כי הויל והוא בבחוי זו של חי הנושא את עצמו ולא הורגל להקשיב לזרות הוא קנא, ואין ראוי להיות מנהיג.

והנה כשהשמע משה כך סבר אם כן הקב"ה אוהב את המשכיות ואין לך ראוי להמשכיות יותר מאשר הבנים, שהם ממשיכים נאמנים ומעתיקי השמואה בナンיות בראש כרעה דאבה, ובפרט ששמע מהקב"ה שאמר לו תן נחלת צלפחד לבנותיו שיש ללימוד מזה מעלה המשכיות, כמו שנאמר להלן בפרשת מסעى איש בנחלת אבותיו ידבקו בני ישראל. כי מעלהה וקדושתה של א"י מחיבת המשכיות, ואם כן ראוי שהיו בניו ירושים וממשיכים את המנהיגות. וامر לו הקב"ה לא לך עלתה במחשבה לפני, והיינו כי המשכיות של ירושת אבות ג"כ אינה רצiosa לפניו ית'.

ולפייך אמר לו הקב"ה למשה, לך לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו ופירש רש"י שיכל להלוך כנגד רוחו של כל אחד ואחד, ובמ"ר אדם שיודיע להלוך עם כל אחד ואחד מהם לפי דעתו, ולשון הספרינו שיהא הולך עם הקפדיים כפי דעתו עם המתוגדים כפי דעתו.

ומבואר בזה מה שהוזכרו שני טעמים לבחירתו של יהושע, הטעם מפני שימושו שלא מש מtower האהיל והטעם מפני שהוא איש אשר רוח בו שיודיע להלוך עם כל אחד ואחד כפי דעתו ודז"ק.

ובזה תבין, למה נבחר יהושע להלחם עם מלך הויל וייהושע היה בבחינת דעת והרי מלך הוא דעת דקליפה כנודע.

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן (כה,יא)

מה טענת השבטים ומה תשובה התורה

רש"י: "לפי שהי' שבטים מבזים אותו ראייתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לע"א והרג נשיא שבט מישראל לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן".

לכארה יש להקשות:

א. טענתם לכארה שהרג נשיא מישראל א"כ שיאמרו שהרג בן אדם נקי ומדוע מגנים בגנות פעוטה שאין לו ייחס

ב. מדוע היה צריך ליחסו עד אהרן היה מספיק לכתוב בן אלעזר שמצד אביו הוא יהודי רגיל ולא צאצא של גרים.

והנראה לומר בזה שכותוב "כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם" והסביר בזה שת"ח צריך לקנה קנאת ה' צבוקות ולהילחם בשונאי ה' אבל הוא צריך לנוקם כנחש שהנחש בשעה שהוא מכיש אינו נהנה שטוועם בכל דבר טעם אפר [כמו שמצוינו בתענית דף ח. "נתקbezו כל החיים אצל הנחשואומרות לו מה הנאה יש לר". העורך]. אבל ת"ח שנוקם נהנה מנקיימה זו אינו ת"ח ונחשב כאילו עשה את המעשה שעשה להנחת עצמו.

אם כן טענת השבטים לפנחס הייתה, שמכיוון שאתה יצא לעבודי ע"ז مستמא נשאר בר מעט מה懿ירות שלהם ולא לשם שמיים התקונת שהרגת את זמרי ונחשב לך אילו הרגת אדם כשר, וכתגובהו לזה בא ה תורה ואומרת שהוא מזרעך של אהרן שהוא אוהב שלום ורודף שלום ופנחס גם הוא רחמן ועשה נגד רצונו לש"ש להכרית את עברי רצון ה'.

פינחס בן אלעזר וגוי - שרש כהונת פנחס (כה,יא)

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי (כה,יא)

איתא **בسنחדין** (פב, ב) 'התחלו שבטים מבזין אותו ראייתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעובודה דירה והרג נשיא שבט מישראל בא הכתוב ויחסו פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן'. כפי הנראה, הוקשה להש"ס למה הוצרך הכתוב ליחסו עד אהרן הכהן, ובאמת כן Thema הזרה הק' וכפי שיבואר, ע"ז מתרוץ שהקב"ה ייחסו לבטול לעז השבטים (לגלות דמעשה זה בא לו מחמת היוטו מתיחס לאהרן).

הרבי **אביגדור נבנצל** שליט"א בספר **'מציון מכלל יופי'** כתב ישוב נפלאל, דהנה איתא (בזבחים קב, א) דאף שהיה משה כהן מ"מ לא היה قادر לראות נגעים, דברפרש נגעים כתיב ובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבני הכהנים, הרי שצריך שהוא אהרן ובניו, ולכארה יקשה דכיון שנתקאה פנחס כהונה עצמית, א"כ אין דין כהונתו מהתורת אהרן, וא"כ לא יכול לראות נגעים, ולזה ייחסו אחר אהרן שכהונתו באה לא מדין כהונת אהרן. ושמעתה **שהగרי"ז** אמר שכאשר ניתנה לו לפינחס כהונת עולם, הרי שבודאי ניתנה לו להמשך להיות מתיחס לכהונת אהרן, שהרי כאשר עליה לדוכן בירך אשר קדשו בקדושתו של אהרן וכו' עכ"ד.

והנה איתא **במקילתא** (פרק בא פ"א), 'עד שלא נבחר אהרן היו כל ישראל כשרים לכהונה משנבחר אהרן יצאו כל ישראל, שנאמר (לעיל יח, יט) ברית מלך עולם הוא לפני ה', ואומר והוא לוי ולזרעיו אחרים וגוי, וצדאת יש להעיר בהא דעתה בקידושים (סו, ב) ש'חולל' שעבד עובdotו כשרה, דכתיב והיתה לו

ולזרעו אחורי ברית כהונת עולם בין זרע פסול, הרי דילפין דין כהונה ממה דכתיב גבי פנחס.

ולכארה יש להעיר, שהרי פרשה זו האמורה כאן והיתה לו ולבנו אחורי ברית כהונת עולם מכוון בנגד פנחס כմבואר בתוס' (יומא ט, א ד"ה ולא) בשם הספר שזכה פנחס שבנו געשו כהנים גדולים דכתיב והיתה לו ולזרעו אחורי, הרי דהר קרא והיתה לו ולזרעו ברכה מסויימת לפנחס, וא"כ היאך נלמד מזה שכיתנה לאהרן הכהונה בתורת ברית, וכן היאך נלמד מזה דכל בני אהרן החללים עובודתן בשירה, יצ"ב.

וע"כ דכהנות פנחס הוא מדין כהונת אהרן, וביותר למה שנתבאר בארוכה דחילוק כהונת משה מכהנות אהרן, דכהנות משה קדושה וגדולה בעלמא היא, ואילו כהונת אהרן באה לו בתורת משפחה ובטוי כהונה, ولكن שפיר שיר לצרף את פנחס להיות בכל משפחה זו, ואדרבה מתוך משפחת הכהונה ניתנה לו זכות כהונת עולם, וממילא שבידי הכהונה ע"כ אין לחלק, וכל עיקר כהונתו בא לו לטפל לזרע אהרן.

ובזhor פרשת (אחרי מות דף נז, א) ז"ל בקצרה כתיב פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, פינחס בן אלעזר הכהן מבעי ליה, בכל אמר דעתה פינחס בן אהרן הכהן כתיב, ובא הזhor ליישב ז"ל, (נדב ואביהו) נפשון לא מיתו, תרי זוג פן חס וכו', והיינו דנפש נדב ואביהו נכנס בפנחס, (שכיון שלא נשוא אשה היי כל אחד פלא גופא ונכנסו שניהם בפנחס, וכן פנחס נחשב בן אהרן, וכן יחשו אחר אהרן הכהן, והדברים מכוונים).

והוסיף בזה **הר"ם שורקין**, דהנה איתא בחולין (金陵, ב) בעניין מתנו"כ זרע לחיים וקייבת בזכות מעשה פינחס, זרע תחת ויקח רמח בידו וכו', **והרמב"ן** בפרשת (שופטים יח, ג) רמז לעיר שהרי מתנות בותנין אף לבני אהרן, ותירץ ז"ל, 'וזיכה לכל השבט בזכות פנחס, כאשר זיכה לפינחס להיות כהן עליהם', ואמר **הרב הנ"ל** שהוא מכוון עם מש"ג, שפינחס זכה בכהונת אהרן, וממילא שאין לחלק בין דין הכהונה.

בקנאו את קבאתיכי בתוכם - בתוכם דייקא (כה,יא)

על ידי זה שקנאו פנחס את קנאת ה' והרג את זמרי, החדר ללב כל ישראל, "בתוכם", את מידת הקנאות, שלא יוכל לסייע בקרבם עברי עבירה. (בשם הרב מקוץק)

اع"פ שהקנאות הינה לא כארה היפוכו של השלום ונראית היא כמחלוקת, בכל זאת אמרה תורה, כי קנאות אמיתית וכשרה מגעה מזור שלום ודאגה להזלה וזהו 'בתוכם' באחדות מלאה עם כולם וקנאות זו גם מביאה לבסוף ודקה לידי שלום ושכירה ברית שלום ('כתנות אור')

פנחס בן אלעזר וכו' - וכי לא ידעו השבטים ייחוסו? (כה,יא)

ברש"י: **לפי שני השבטים מבדים אותו: הראיתם בן-פוטידה שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז**
יירוג נשיא שבט מישראל בא הכתוב וייחסו אחרי אהרן.

הקשה רבינו שmailtoם: כלום אלה המבדים לא ידעו שפנחס נ cedar שלאהרן הוא, בודאי ידעו, אלא בכל-זאת ניסו לבדוקתו ומה הוועיל הכתוב בייחוסו?

כיצא בזה שאל הרב **ר' הניך מאלכסנדר:** הלא גם אלה אשר ביזו לפנחס ידעו שזמרי נתחייב מיתה ומה מקום לטענתם "יירוג נשיא שבט מישראל"?

ואם טענתם טענה, מה תשובה היא שהכתוב מייחסו אחרי אהרן, מה עניין לזה?

והשיבו שניהם בסגנון אחד:

באו השבטים המבזים להטיל דופי בכוונה ובמניעים של פנחס, היו אומרים שהרגו פנחס לזרמי מתוך תאות-רצח ולא לשם שמים, כי הלא בגין-פוטי הוא, נצר למושחת קצבים ורוצחי נפשות ואם נכשל זמרי בגilio עריות, נכשל פנחס בשפיקות-דמים, שהוא חמורה לא פחות;

ולכך בא הכתוב לייחסו אחרי אהרן, ללמדך שככל מה שעשה מכח אהרן זקנו עשה, אשר מduto חסד וכל עבדותם בקרבות בלחתי לה' לבדוק.

" מסירות נפש", זה כל הסוד. מודיע? (כה,יא)

" מסירות נפש", זה כל הסוד. מודיע? **יעידבר ה' אל משה** לאמור: פנחס בָּן אֶלְעֶזֶר בָּן אֶפְרַיִם פֶּסְכֵּה את קבאתני מעל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקָבָאָן אֶת קבאתם וְלֹא כְּלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקָבָאָתִי: **לְכָן אָמַר הַבָּנִי נְתַנֵּן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלֹום:** (במדבר כ"ה י' - י"ב).

בפרשה הקודמת קראנו על המעשה השפל של זמרי וכצבי ועל המגפה שפרצה בגין כך וקטפה מעם ישראל 24,000 איש (עיין תרגום יונתן כ"ה ח' שהמגפה באה בגלל חטא זמרי וכצבי), וחשבנו לטעמו שבזהה تم העניין - ובעצם מידת הדין כבר גבתה מעם ישראל 'מחיר מלא' על חטא זמרי וכצבי. אלא שבפרשת השבעה הבוכחת התורה מעדכנת אותנו שלמרות שבמגיפה מתו רק 24,000 איש, בפועל הייתה גורת כליה ואבדון על כל עם ישראל (רמב"ן כ"ה י"ב). וכך באמת עברה וחלפה אותה גירה קשה ונוראה?

התורה לא משaira אותנו במתינה - והיא פורסת בפנינו את כל המידע בפסוק אחד, שכתוב בו כך:
פנחס בָּן אֶלְעֶזֶר... הַשִּׁיב אֶת קָמְתִי מִעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּקָבָאָן אֶת קבאתם, וְלֹא כְּלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקָבָאָתִי:

הקנות הגדולה של פנחס למען הבורא ומסירות נפשו עברו צביון חומת הטהרה והקדושה עוררו בשםים רعش גדול והורידו לעולם את "מידת הרחמים" (עיין בתרגום יונתן שם), וזה מה שסילק מעם ישראל את הקטרוג הנורא ועוצר את המגפה. מפני שיש כלל בתורה "שאמ ייש דין למטה - אין דין למעלה" [אם כאן בעולם הענישו את החוטא - אז מידת הדין כבר לא יכולה לקטרוג ולהביא צרות לעולם] (תורת חיים סנהדרין פ"ב ע"א).

וכיוון שפנחס הסיר את החרון אף עם ישראל וגרם "לשלאם" בין לבורא עולם, משומ כר' "מידה כנגד מידה" נתן לו הבודה מיתה שנקראת "ברית שלום" והבטחה שאף אחד לא יכנס עימיו לקטטה ומדון לעולם - ואףלו לו משפחחת זמרי וכצבי שעיל פי דרך הטבע אמרוים לנוקם ממן את דם קרוביהם (רבינו בחיי שם). ולא רק זה, אלא אפילו מלאך המות עשה שלום עם פנחס והוא זכה לעלות פי לשמים (ספרינו שם), וזה חוץ מאותן נספות שה' נתן לו כמו המתנה הנפלאה שהכהנים הגדולים יצאו מזרעו (אבן עזרא) והובטח לו שהמתנה זו לא תיפסק לעולם - ואףלו אם דרשו יחתא חילילה (משך חכמה שם), כמו כן זכה פנחס לעוצמה של "פנחס הוא אליו" (רבינו בחיי שם) ומיום שנחרב המקדש הוא מקריב בעדנו קורבנות בכל יום ומכפר علينا וכותב ציוויתינו, ואל מליא הוא לא הייתה תקומה לעם ישראל חילילה בגלות (בתוי מדרשות ח"א - ליקוטים ממדרש שוחר טוב - פרק ס"ג ד"ה אמר ר' פנחס, ולא כתוד"ה ומיכאל במנחות ק"ו ע"א).

בזה تم היספור ההיסטורי של חטא זמרי ובקבי וקנאותו של פנחס והשכר הרוב שקיבל על כר, ואין ספק שם הוא קיבל שכר כל כר גדול סימן שהוא עשה מעשה ייחודי ולא שיגרתי, מעשה שעלה פניו הוא כלל לא היה מחויב לעשותו.

אלא שכשר מעיניים בספרות חז"ל ובוחנים את הדברים לעומק - מתברר שפנחס כלל לא עשה מעשה מיוחד, ובavr הכל הוא קיים הלכה למשה מסינו שהובאה אפילו בתלמוד "שכל החוטא עם גיה קנאים מעכישים אותו" (ע"ז ל"ז ע"ב). וכיון שכך, עלות שתי קושיות מעכיניות בראשו של כל מעין ומתרבונן:

א) אם כן מה כל כר מיוחד במעשה של פנחס - עד כדי כך שבזכותו בני ישראל ניצלו מאבדון וכלייה? ב)
_mdou פנחס זכה לשכר כל כר עצום - הרי בסך הכל הוא קיים הלכה שנפסקה בתלמוד?

התשובה על כר מאד דקה - ובעצם היא הלב והיסוד של כל מה שנקרה "עובדת ה' מושלמת", ומשום כך נרחיב מעט בעניין כדי לעכל כהוגן את רוח הדברים:

אמת ויציב, המעשה של פנחס וקנאותו למען ה' - זו 'הלכה מפורשת' המועוגנת בגמרה, אלא שלמרות זאת פנחס זכאי לקבל עבורה את הצל"ש הגדל. מדוע?
מןוי שעל הגمراה זו יש 'עדכון קטן' שפנחס יכול לעשות ממנו מטעמים ולנטרל את עצמו מלנקום את נקמת ה', ולמרות זאת הוא לא התבבלב - והוא חיזר אחר השלומות. מהו אותו עדכון?

(1) נפסק בגמרה: הלכה למשה מסינו... כל החוטא עם גיה, קנאים קדושים המקנאים לכבוד ה' -
מעכישים אותו (ע"ז ל"ז ע"ו).

(2) על הגمراה זו כותב הרב המאירי בזו הלשון: רצונו לומר, שכל מי שמקנא לכבוד ה' - רשאי להרגו בשעת המעשה (מאירי שם).

(3) מבואר בחז"ל שהמעשה של פנחס היה מעין "התאבדות למען כבוד שמים" ועל פי דרך הטבע לא היה לו סיכוי להצלח, אלא שMethodImplים סייעו בידו ועשו למענו 12 ניסים מופלאים כדי שיצלח לבצע את אותו מעשה קדוש (תרגום יונתן כ"ה ח').

מתברר שאין אף הלכה שמחייבת את פנחס להרוג את זמרי ובקבי... הכל זה רק עניין של 'הרשות', ולמרות זאת פנחס לא פטר את עצמו מהתקף המסbor והמסוכן - והוא מסר נפש למען נקמת כבוד ה', ונפרע מאותם חוטאים.

זהו בעצם המנوع הכבד והנשך האדיר שדחה את הקטרוג מבני ישראל ופרש עליהם סוכת רחמים ושלום, וחילץ אותם ממות בטבח ואבדון מוחלט. האם זה פלא שבורא עולם ציד את פנחס בגין כר במתנות נפלאות?

עד כאן ראיינו את המעליה הגדולה והעוצמה החזקה של "התאמצות למען כבוד ה' ברמה של מסירות נפש", ובפרט אם מדובר במצבה שהיא רשות ולא חובה ולמרות זאת האדם מוסר נפשו למעןה, שמעלת אדם זה היא מעבר להשתת אונוש - ובכוחו לעזר מגפות ולהביא ישועות לכלל עם ישראל.

והשאלה בשאלת: מדוע באמת "מסירות נפש" זו זכות עצומה שאין למעליה ממנה? למה שאר הדברים אינם מגיעים לרמה והעוצמה זו?

את התשובה לכך מלמד אותנו "השtan" בכבodo ובעצמו - כאשר הוא מבקש מה' רשות להציג לאיוב, ושם הוא מגלה לנו את המידע הבא:

וכל אשר לאיש יתן בעד בפנשו (איוב ב' ד').

פירוש: הדבר היקר ביותר שיש לאדם זו הנפש, ולמענה האדם מוכן לתת הכל.

וכאשר האדם מוכן לעקود את הדבר היקר זהה למען ה', הרי זה אות וסימן מובהק שהוא אוהב את הבורא אהבת נפש, וזה מעיד שככל UBODET ה' שלו היא ברמה הגבוהה של "עובדת אהבה", ולא מדובר בעבודה נמוכה יותר שנkirat "עובדת מיראה" (מלבי"ם איוב ב' ה').

לאחר שהבנו "משמעות נפש" זו הרמה המושלמת בעבודת ה', אנו כבר מבינים מדוע הבורא דורש ממנו להכניס את התבליין הזה לכל מצוה ומזכה שאנו עושים, כפי שנאמר בתורה עתפה ישךאל מה ה' אלקייב שאל מעפרק... ? וילעבד את ה' אלקייב בכל לבקב ובכל נפשך (דברים י' י"ב).

כן כן, ה' רוצה שנעבד אותו עם מסירות נפש כפי כוכנו עד כמה שידיינו משות - ולא נעשה את המצוות בצורה יבשה, ולמי שאוהב פרפראות נודיע שהomidע הבורא זהה אף מעוגן בתורת הגימטריה:

- מצד אחד - &- מצד שני -

האדם מצווה לעמל בתורה ולקיים את המצוות גימטריה 8 2130 בעבודת ה'

צריך להכניס מסירות נפש גימטריה 2130

ולאחר 120 שנה כאשר האדם יעלה למעלה, הוא יראה בחוש שמה שקובע בעולם העליון את גודל המצווה ואיכותה, זה "כמה מסירות נפש" האדם השكيיע במצבה.

לדוגמא: אי שם בין גאות והרים וצוקים וסלעים היה לה משחת פלמוני היקרה, כאשר אבי המשפחה סנior ראובן עמל קשה על מחיתו, וברורות שימוש מכך הוא את ביתו במצוות גדול. אך למרות דלותו האגדולה של ראובן ומצוותו הפיננסית הדל והמצומק - הוא לא מותר על כבוד השבת, וכבר שנים שהוא אימץ לעצמו את ההרגל הבא:
במשך כל השבוע הוא מקמצ' בהוצאות כפי כוחו, ואת כל הכספי שנשאר לו לפליטה ביום שישי לאחר ההוצאות השוטפות שעברו עליו ביום השבוע, הוא מוציא בשמחה עבר קניות לשבת.

האמת היא שבדרך כלל ראובן לא קונה עולם ומלאו - ולפעמים בקושי יש לו כסף לחלות ויין וקצת ירקות. אך בORA עולם ידוע שזה מה שהתקציב שלו אפשר - וגם עבר המעת הזה הוא מתאם הרבה, ואין ספק שם היה לו מהין לשלו עוד קצת כסף - שולחן השבת שלו היה מפואר הרבה יותר.

מצד שני, ממול ביתו שלח ראובן פלמוני, גר גביר אדייר כביר ונדייר, עם שיטחים מקר לקיר ומניות מהודו ועד קהיר, מילונר שמצוותו הכלכלי פורה ומזהיר ושולחן השבת שלו זורח ומאיר, והוא הכי מכובד ומושקע בכל העיר.

מי שמסתכל מהצד, נדמה לו שבשים מעריצים את שולחן השבת של הגביר יותר מאשר שולחן השבת של

ראובן . אך האמת היא הפוכה, ושולחן השבת של ראובן יקר יותר. מדוע? מפני ששולחן השבת שלו לא מורכב "ממיסירות נפש".

[נ.ב. זה לא אומר ששולחן השבת של הגבר "לקוי" חילילה, וברור שבশמיים האביר קיבל ציון 'מאה' על כבוד השבת. אלא שמצד שני מושיקו קיבל על שולחן השבת שלו ציון של 'ימליון'! מפני שהוא חסר עבור זה כל השבוע "ומסר נפש" למען אותו שולחן דל ורזה. لكن אפילו שובלחוינו אין ינות מבושים ומأكلים מיוחדים - סוף סוף הלב שלו ושל אשתו מונח שם, וזה מזכיר את השולחן שלהם עד דלא ידע].

אותו דבר בתפילה, לימוד תורה, שמירת עיניים, זהירות מלשון הרע... ככל שהאדם מוסר נפש יותר כך הוא מעצים ומגדיל את המוצה לאין ערוך, ועל פי זה מחייבים בשםיהם אם מדובר "במצווה מושלמת" - או "במצווה מיוחדת", וגם המידע הזה מעוגן בתורת הגימטריה:

מסירות&נפש גימטריה, 8 1146 וرك על פי זה&نمدادת המצווה גימטריה 1146

כאן המקום לגלות סוד נסף שפנחים מגלה לנו בפרשא, סוד רם ונישא שהיצר מטעה בו את כולם ועל ידי זה הוא שוחק אנשים רבים בעבודת ה'. לשוד זהה קוראים "כמו כולם", ולמען חידוד הדברים נשחרר מעת את הנთונים:

משה רבנו נמצא באמצע מסירת שיעור תורה עם ישראל, לפתע ניגש אליו זקראי הנושא של שבת שמעון - עם בזבז ביתו של מלך מדין (רש"י כ"ה ט"ו) והוא מתגלה במשה על שאיןו מתר לו להתחtan עם אותה גויה, וברוב חזפתו הוא אף משפיר את משה שהתחtan עם בת יתרו (סנהדרין פ"ב ע"ב), [למרות שימושה התחתן לפני מתן תורה - ובאותו זמן היה מותר להתחtan עם בנות מדין (רש"י שם ד"ה בת יתרו)].

באוטו רגע נאלמה לשונו של משה והוא היה בצער גדול - ובORA עולם השכיח ממן את ההלכה כדי שיבוא פנחים ויטול שכר (רבינו בחיי כ"ה ו') ועם ישראל ראה את התמונה הזאת והצטרכו לצערו של משה ובכו עימו (סנהדרין שם).

אך למרות המצב הקשה והכאב האדיר של כולם, אף אחד לא קם לעשות מעשה ולהעניש את זקראי, למרות שנכחו שם כל גדי הדור!

אם כן כיצד פנחים התיר לעצמו לילכת נגד כולם ולעשות פעללה של "שפיכות דמים" הגובלת בהתאבדות לדעת (כנ"ל שהזוקק ל-12 ניסים)? איך הוא לא חשש שאולי הוא טועה... והראייה הכי גדולה שהוא טועה זה שכו...ל...ם שותקים. מדוע הוא לא חשב באפיק הזה?

פנחים מלמד אותנו כאן יסוד עצום בעבודת ה': מה איכפת לך מה כולם עושים... מה זה מעניין שאפילו רב אלמוני וענק פלמוני בוהגים אחרית ממרק... אם נראה לך שההלכה אומרת לעשות דבר מה, אל תטעזל - ותגש לרבות לברר את האמת [כפי שפנחים ניגש באותו רגע למשה וברר אצליו את ההלכה (סנהדרין שם)], ואם יתברר לך שצריך לנוהגஇzo הנהגה קדושה ולעשות מעשה, תקפיא את כל הפלפולים והבלבולים והקשהים... אל תטעין מה עושים כולם... ותלחם למען קיום ההלכה וביצור חומת הדת (חומרת אש כ"ה ג').

שורה תחתונה: לעולם אין להיבהל מה苛שיות המטופשות והפלפולים המסולפים שייצר הרע מעלה בראשו של האדם, אלא חובה לברר את ההלכה ולהקפיד על קיומה. ואפילו אם אתה רואה שהרב הראשי של הקוטב הצפוני מדבר לשון הרע... הטבח הראשי של ישיבת "הר סיני" מדבר בבית הכנסת... המרצה

הדגול של ארגון "עמל התורה" מדבר במאedu הלימוד... אשתו של "באבא רגאל" הולכת בחוסר צניעות... הבן של ראש ישיבת "אופני הרים" לא שומר לבדוק על העיניים... ואפילו אם לא רק "הקדושים" הללו הוהגים כך - אלא גם התלמידים שלהם מזלאלים במצבם, לעולם אל תלמד מהם.

ادرבא! תחזר אחר האמת ותברר מول רבך את דיק ההלכה, ותלחם על קדושתך והאמת התורנית. זכור! אם פנחס היה נוהג כמו כו...ל..., הוא היה מחמיץ במו ידיו את כל עצמותו הרוחנית וScarco האגדה. ידידי היקר, אם הזדמן לפניך ניסין זהה - אל תיסחף עם הזרם, תברר "מול רב" את ההלכה הצרופה לאור נתוני השטח הרגילים, ותזכה בכל הקופה. היש שיקול יותר חכם מזה?

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל (כה,יא)

אכן, אף על פי שקנאו פנחס את קנאת ה' צבאות והציל את ישראל מהתדרדרות רוחנית איזומה בכל אופן לא פסח המות על כ"ד אלפיים בישראל. שהרי חלל עצום בנפשות העם יצר העoon ואלו הפכו מידית גם לחיללים ממש.

ואף שפנחס עמד ועצר ובלם את חטא הדור בעודו באיבו, בכל זאת כבר הספיקו רבים בישראל ליפול בראשות הזומה שפרשו להם בני מדין.ומי יודע איך נראים היו הדברים באין מעשה של פנחס מעורר את העם ומшибו לעתוניותו!?

למרות כל זאת, למרות שידעו הכל שפנחס הוא זה שעצר את המפולת, בכל אופן עליו על שהרג את זמרי בן סלאו וניסו לטפל בו האשמות שווא. ממש מפליא! הרי כל החוטאים בבעל פעור מתו במגפה! והכל נוכחו בכר!!

זרמי, אף הוא אינו יוצא גם הוא מצא את מותו. אלא שהוא בידייו שלبشر ודם – פנחס אשר קנא את קנאת ה'. פנחס לא רק שקידש שם שמים ברבים אלא בכר גם עורר את תשומת הלב הרבה אצל כל העם ועצר את התפשטות חטאם. והנה – עוד יש בישראל אשר כועסים עליו, פנחס! הרי אין כל ספק שגם לא היה מעורר במעשהזה את ישראל לתשובה, היו הם מתתרמים על כי נשאי העדה לא עוררום לתשובה בזמן אמיתי ובכך לא מנעו את שפרק הדם האפשרי...

תקפידו של פנחס מזכיר בהכרת את העסקנים שבכל דור ודור. תפקיד זה של עסקנות די מר הוא. מתאמץ האדם בכל نفسه, מוצא עוד ברוחו, עומד בפרש נגד תופעה קלוקלת, בכך שם הוא קץ להרגלים רעים אבל בסופו של דבר הרינו מוצא את עצמו מושמצ...

עובדות החיים המה שזרות לאלפים בחיננו. הנה מגלים כי מופיע כלשהו אין ראי, שומעים כי רוחות התנהגות חדשה לא מקובלת, מוצאים שימוש צזה או אחר ראי ל'מנת כבוד'... איז, מתישבים הכל בbijtem הפרט ומשוחחים בין לבין עצם: ואיפה העסקונה? איך זה שהוועד למען השבת/הצנויות/טוהר המחנה/המעוררים למיניהם לא עושה כלום!? איפה ההנאה!?

אכן אין חדש תחת השמש ואשר היה אצל פנחס כן ממשirk וקורה בדורנו, ואין להתייחס כלל מחייבת האזהרה המוטלת על כל מי שמרחיק ראות סכנה מתקבבת.

איך אין די בכר!

כל אחד חייב להיות מעין פנחס לעצמו! בתוככי כל איש מאיינו צריכה להישמע עצקה ה'. ובאותם זקנים אנו להישמע אל הצו האמיתי הזה ו'להרוג' כל התנהגות שלילית בעודה באיבה. ואין לנו להישען על אי מי ראוי יותר ואולי יהא זה כ'משה רבינו' בזמןנו, שיעשה מלאכתו במקומינו.

אם הרובנים לא היו דוקים על הוידאו/מחשבים/אינטרנט/טלפון לא כשר ושאר מרענן בשין, וכי אז מה? ואם חלילה לא היה נקבע איסור מפורש לטיל בليل פורים ברחובות העיר, וכי אז איך הייתה נראית העיר? הרי לא יתכן שנמצפה לעסקנים למיניהם שייתנו דעתם אל אינסוף תופעות. גם פנחס בשעה שהרג לזמןרי היה זה לאחר שכבר נפלו אלפיים חללים מישראל. חלילה. וגם אז, כאמור, דברו בו סרה...

בדורנו אנו, כאשר כל העולם נדמה כאילו מבול של טומאה שוטף אותו הרי שיש לנו דרך אחת להינצל: לבrhoח אל התיבה. ו'תיבת' כמoba בזוה"ק בקריאת הפוכה הוא 'הבית'. וכל בית כראוי וכל הורה והורה פנחס הוא לעצמו. שהרי הבית הוא - פנים והחור. ומוסדות החינוך הם - המוגרת. וברכה שרויה במני שתווכו כברו (- שהפנינים והחווצ' שוויים).

קול שאונה של רומי עולה מן הרחוב ונכו צריכים ליטול כל אוצרותינו - אלו ילדינו ולברוח עם פנימה אל התיבה. מסגרות החינוך באים לאושש ולקיים ולהתחזק את כל מה שלומדים וסופגים הילדים בבית אבל אינם כל'י העיצוב היחיד.

ספרי החסידות מרבים לעורר על המושגים של אור פנימי באדם עצמו שזהו בעצם מקור הכח הנעללה שלו במאבקי היוםיום, אדם שזכה לחוש את האור האלקי פנימה עמוק בנפשו הרי אינו חשש לסובב אותו ואין נדבק מזוהמתו. אכן, כל אחד מאיינו חייב להיות פנחס לעצמו!! לעורר ולהתעורר עוד לפני נפער הפער, כאותו חטא בעל פעור - - -

הודעת טרגדיה נוראה: גשר סואן התמוטט במרכזו! צוותי ההצלה אשר חשו למקום נדהמו וודעדעו. מכוניות התעוותו באופן בלתי מזוינה ובני האדם? הנטבעים? קשר לתאר. אף גופות הצפות על פני המים, תינוקות ודקנים חזוקים לעדרה, ומרימיים ידיהם בחוסר אונים היצלו!!!

"מה נעשה"? שאל יוּשֶׁב ראש הצוות בעיריה בשעה שהתחילה לפנות את הפצועים. "אולי כדאי לסגור את הגשר, להודיע על הנתיב כפסול לתנועה?". ? "לא!" נזדען היועץ לעוני עבורה, הלא זו הדרך הקצרה ביותר המקשרת עד לעיר הבירה... בעודם עומדים ומדברים, הופיעו kali רכב נוספים על קצחו השבי של הגשר ומתר שאננות בולטות הוכנסו אל גיא הגהינום הזה.

זעקות שבר של אנשים טובים שנקללו באיזור "הצילו! היזהרו!" נפלו על אוזניים אוטומות. טובו העיר ומנהליה שעמדו באיזור מבל' לעשות מאמן נתנו את הגושפנקא להמשך מעשה הזועעה. בצו מינהלי דחוף כונסה המועצה!

משההלו קיבל את רשיונות הנספים ואת רשיונות הניצולים שנותרו אומללים וחיפויים נרשמו החלטות הנאורות: לזכר הנפטרים המסכנים תוקם אנדרטה מפוארת ומרשימה בגינה הפורחת שבפאתי הגשר, ייבנה עוד מרכז רפואי ענק בעיר, למען הפצועים והנכדים שקייפו בריאותם באסון. היתומים הרכים, ישלחו למוסדות חינוך מיוחדים שייבנו לצורך המטרה הנעללה. עבור האלמנות העולבות תיפתח עמותה מיוחדת

אשר כל הכנסתו קודש לשיקום חייה העגומים. כמו כן יהיה תחנות ביגוד ותחנות חילוקת אוכל בהן יקבלו כל העניים את מזונם מידី העירייה...

למרות המספר המועט ייחסית של כל הנגנים עד עתה, אשר בודאי אין ביכולתם למלא את תפוסת המבנים החדשניים עליהם הכרזנו עתה. בכלל אופן, יש להסיק כי במשך הזמן הקרוב יתווסף עוד משפחות נגנים לקבוצת האסון. בקר יש לשבח את החלטות העירייה דהיום אשר מרחיקות ראות גם למחר... עד כמה שנשמע הסיפור מטופש, אין לו נמשל! אלו עובדות מהcheinם, זהה תמנתו של החינוך הנורא המוענק לדור זהה. משראים המנהיגים, יוצאי חינוך ומעצבי התרבות את המצב הנורא השורר בארץ מיד מבשרים הם על רשות החלטות נועדות ומקוריות: עבור הגנבים יוקמו בתים סוחרים חדשים, עבור המכוירים לסמים יוקמו מרכזי גמילה חדשים, לפגעים נפשית תסועף רשות ער"ן ביתר ערי הארץ, כמו כן יוקמו מעונות לנשים מוכות ולילדים לנשים מוכות ולילדים חסרי בית...

בכל שעה ושעה נוספים נגנים רבים הטובעים בין המצולה של חוסר החינוך או החינוך לשחיתות. ואין מומחה אחד, אדם בעל שאר נפש וושאך אמת אשר יקום ויכריז כי "הגשר הזה התמוטט" ---

גדול היה שאר רוחו של פנחס בעת ההיא: "וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן - ויהי הרומח בידו ויבא אחר איש ישראל - וידקור את שנייהם - ותעצר המגפה מעל בני ישראל". אמנים היו נתבעים. אבל מהר מאד תוקן הגשר "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל - ולא כליתי את בני ישראל" אלו המחווררים את הגשר ומרמזים ומאותותים לבאים אחרים כי הדרכ 'פתחה'.

ברגע שהומתו התגללה - בעצרה המגפה! "ויכפר על בני ישראל" - אין זו ממש עד שמחיה את המתים. "יעמוד פנחס ויפלל ותעצר המגפה" חטא זה של בעל פעור, כדי פעם מנסה לדבוק בנו, אותה הפקרות וזלזול בדרך אלוקים חיים עדין לא נטשה אותנו. "אשר על עזון פעור - אשר לא נטהרנו ממנה עד היום זהה" כאמור בספר יהושע. מלחמת סכנת אותה הפעורה תחת רגלי הרגליינו, זוקקים אנו ל"פנחס" זה אשר יעזור את המגפה.

מתוך השכר שקיבל פנחס יכולים אנו ללמד על עצמת מעשהו. אין זה מעשה קנאות בעלמא. אלא מעשה של תיקון הגשר! הנהגתו של הקדוש ברוך הוא, במידה כנגד מידת. ומדוע זכה פנחס לברכה זו "שלום"? משום שסופה של כל מעשי עוותים - סכנת חיים! תרתי משמע ופנחס במעשה קנאתו שמר על בני ישראל מכליה, ("בינה לעתים") ולפיקר זכה ל"לכן אמר, הנהי נותן לו את בריתוי שלום".

שבוע שלם ל מבחן הקנאות (כה,יא)

**"פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל וכו'
לכן אמר הנהי נותן לו את בריתוי שלום" (כה.יא)**

ישנה את האמרה הידועה, שלפלא הוא הדבר שלאחר שקוראים בתורה בשבת פרשת בלק על מעשה קנאותו של פינחס, מסוימים בהזאת קראית פרשת אותו שבוע. ואילו את סיפור הבטחת שכרו קוראים רק בשבת הבאה, בפרשת פנחס. וכי לא היה מן הראי להוסיף את פרשת השכר לקראית השבוע הקודם, ורק אחר כך להפסיק?

אלא לימוד גדול רצחה התורה למדבון! כשאדם עשה מעשה קנאות ומקנא את קנאת ה' בתוך בני ישראל, אין להחר ולתת את שכרו. יש לבדוק תחילת מה הן סיבות קנאות... מה הם המניעים שעומדים מאחורי המעשה, לאיזה מטרות הם נועדו... שבוע שלם יש לשבת על מדוכה זו, ורק אחר כך אפשר

להכריז, כי הייתה זו קנהה לשם שמיים ומגיעה עלייה שכיר ברית שלום...

ובשם המגיד מישרים רב מרדכי דרוק ז"ע מובה, כשרצה להסביר מהו קנאות אמיתית היה אומר בבחות: כי הנה אצל פנחס (ברשי"י סוף פרשת בלק) כתוב: "ראה מעשה וכו' מיד ויקח רמח בידו", והנה היום לדאבותנו רואים הרבה הרבה פעמים שוקודם "ЛОוקחים רמח ורק אחר כך מחפשים את המעשה"...

פינחס בנו אלעזר.. הшиб את שמתי... בקנאו את קנאתי בתוכם... (כה,יא)

פינחס בנו אלעזר בנו אפרן הшиб את שמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאי, ולכן אמר הבני נתן לו את בריתם שלום.

האם אתה קנא לך?

הפרשה פותחת בתיאור השכר שקיבל פינחס על המעשה האמיץ עליו קראנו בפרשה הקודמת. לאחר שעם ישראל התפתחה אחורי בנות מואב, נגרר לעבודת אלילים, והגיע לשיא השפל כאשר נשיא שבט שמעון לקח אישת נוכרית, הבת של אחד מחשובי מדין לעיני כל עדת ישראל. ובעוד שף אחד לא ידע מה לעשות, קם פנחס וזכיר את שניהם למות לעיני כולם. מעשה זה השיב את הסדר לכנו ועצר את המגיפה הנוראה שבאה בגל חטא העם.

אר למרות המעשה הנכון והאמיץ, היו עדין כאלה שרנו אחורי פנחס בטענה שמניעו אינם כל כך טהורים. כפי שמביא רש"י (פרק כה יא') שהיו השבטים מדבריםعلוי ומבזים אותו. והוא אומרם: "הראיתם בן פוטי זהה, שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת אלילים, והרג נשיא שבט מישראל?" כלומר לאחר מעשה שהוא אמיץ לכל הדעות. מעשה שכולם ידעו שבגללו נפסק ההרג מעל עם ישראל, עדין היו כאלה שמאזו בפנחס דופי. טענתם הייתה שעם העבודה זרה שעבדו ישראל לא הייתה לפנחס בעיה, כי הרי הוא נכדו של יתרו שהיה כהן מדין, והוא בעבר מפטם עגלים לעבודה זרה. ובגלל ששורש זה של עבודה זרה עבר גם אלינו, לא מיחה בידי עובדי העבודה זרה. וכונראה שגם במעשה זה, שהרג הוא נשיא מישראל, ודאי גם פה מעורבים כל מיני מניעים פסולים, והמעשה אינו טהור.

בתשובה לכל אלו, ובמטרה לפרסם את שמו ולתת לו שכר על מעשיו, כרת הקב"ה ברית עם פנחס והבטיח לו כי כל זרעו אחורי יזכה בכבודת עולם. ועוד כותב הקב"ה בתורה: "פינחס בנו אלעזר בנו אפרן הшиб את שמתי". כלומר, ייחס הכתוב את פנחס לאחרון הכהן [סבו מצד אביו], ולא ליתרו [שהיה סבו מצד אמו]. בכך לומר, שלא היו מניעים כל שהם במעשה של פנחס, אלה רק קנהה צרופה ונקייה לה' כמו שהיא הייתה לאחרון הכהן.

ונשאלת השאלה, מהי קנהה לה? מתי אדם יודע שבאמת הוא מקנא לה, ומהኒעים שלו לא נובעים מנקודה אישית פסולה?

לפנינו שבענה נקיים ונאמר שקיןאה נכנסת באדם בשני מקרים: א. שיש דבר שאדם מאד רוצה, ובתווח הוא שדבר זה צריך להיות שלו. ב. שלקחו לאדם דבר שישיר לו.

להבנה של העניין, ישנה גמרא שמספרת: "תנו רבנן, מעשה הצדוקי אחד שניסך על גבי רגלו, ורגמווו כל העם באטרוגיהן" (סוכה דף מה). הגמara במסכת סוכה מספרת על אדם הצדוק שאמנו בדברי חכמים, שփר את מי ניסוך המים על רגלו במקום על המזבח, [ניסוך המים לא כתוב בתורה שבכתב, אלא נלמד מן דרשה מפסוקי התורה. ולכן הצדוק שיפר את המים על רגלו להראות שאין מצווה כזו בתורה] ואז ברגע אחד, כל האנשים שהיו בסביבתו באותו זמן בבית המקדש, בלי אומר ודברים זרקו עליו את אטרוגיהם והרגמוו. וכל כך למה? בגלל קינהה שהיתה בהם לדברי חכמים, ברגע שבו אדם מבזה את מה שקדם להם, הם לא חושבים אפילו עוד רגע נסף, וזרוקים עליו את הדבר הראשון שנמצא בידיהם. אדם שמקנא לדבר מסוים, מרגיש הוא שיוכות עמוקה לדבר. כפי שהרגישו העם את עלבונת של התורה, ואת עלבונם של דברי חכמים, והרגישו שזהו עלבונם שלהם ממש. שאדם מקנא הוא מרגיש חיב לעשה מעשה, הוא מרגיש חיב למחות! אדם שלא מוחה, כנראה שדבר זה לא בנפשו, קרוב לוודאי שדבר זה לא כל כך מפרע לו, ولكن לא מתפרקת ממנו כל תגובה.

וחילתה לנו מלחשוב שאנו מדברים על תגובהفشل פנחס, לקחת רוחם בידינו ולהניף אל על את כל מי שגורם לנו לשינוי מצב רוח. וכדברי הגמara במסכת יבמות (דף סה): "אמר רבי אילעא משום רבוי אלעזר בן רבי שמעון, כסם שמצווה על אדם לומר דבר הנשמע, כך מצוה על אדם שלא לומר דבר שלא נשמע". **למרות שיש גם בימינו מצוות תוכחה, אין אנו יכולים לפעול ולנהוג ככל העולה על רוחנו על מנת להוכיח**, גם אם עולה בנו קינהה עד אין קץ, ואנו לא מסוגלים להתפקיד. העם הוא לא אותו עם, וגם אנחנו לא בדיק פנחס...

בשביל לקנא לה', לא צריך לעבור על החוק, לשורוף פחים או להסית לרצת רח"ל. נבין זאת ממה שמספרים על אדם אחד שהגיע אל **חפץ חיים** צ"ל וסיפר לו על העיר שממנה הוא בא. ומספר שהמצב בעיר לא פשוט, כמו אנשי השכלה שפרצו את חומת הדת, וכבר ישנים חניות שאינן כשרות, וביעות צניעות וסכנות התבולות, ואין מי שישגיח ואין מי שיעשה, ופונה הוא לחפץ חיים ושאל אותו: "יאמר נא לי הרבה, איך ניתן להמשיך? מה יש ביכולתי לעשות?" ענה לו הרוב החפץ חיים: **"להתעלף כבר התעלפת?"**

רוצה לדעת אם אתה מקנא לה? בוא נראה עד כמה זה כאב לך?! נראה עד כמה זה אכפת לך?! אדם שמרגיש את הכאב של הקב"ה מתמלא צער בראותו חילול ה', כאב לו על חילולי השבת, על החינוך הכללי שמדרך, כאב הוא על כך, שלאן שלא פונים יש חוסר צדק ועוולה. **אם אתה מדיל בימים אלו דמעה על בית המקדש שחרב ובגינו אין עדין בגלות הקשה הדעת, זה מראה שאכפת לך!** **זה מראה שבית המקדש שירג גם לך. זהה קינה אמתית לה!**

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל (כה,יא)

כי באמת להמתיק דיןיהם מעל ישראל, ולהצדירים בתשובה, ולהשפיע עליהם כל טוב - זהה עיקר UBODOT הצדיקים רמי המעלה, וזה עיקר מעלכם.

כמו שכותב הכהן הגדול מאחיו, הגאון הקדוש מוה"ר יעקב יוסף הכהן מפולגנהה צ"ל, בספר צפנת פענח, לפרשת תרומה, זהה לשונו:

(בראשית כד-כח) ויתן לך האלקים מטל השמים ושמי הארץ וגוי, במדרש בראשית (רבא ס-ב) לך לך - "לך" בזכותך, ובך הדבר תלוי.

שמעתה מורי זלה"ה (ה"ה הבעל שם טוב הקדוש, אור שבעת הימים) פרוש הגמara (ברכות יז): שיצאה

בת قول: כל העולם נזון בשבייל חנינה בני, וחנינה בני - די לו בקב חרבון מערב שבת לערב שבת, דרצה, לומר "שביל" דהינו שהוא עשה צינור ושביל לכל העולם, וזה שאמרו בשבייל חנינה בני. ודפק"ח. ע"כ.

וכ"כ בתולדות יעקב יוסף (פרש' נשא) ז"ל:

התלמיד חכם הוא שבייל וצינור להריך שפע לישראל ולעולם.

ובפרשת מטוות כתוב, כי צדיק יסוד עולם ובו מעבר השפע לכל העולם, שהוא השביל והצינור הנקרא רצון שהוא ראש היה וכ"ג

וכ"כ המגיד הקדוש מקוזניץ זצ"ל (ספר עובdot ישראל, ליקוטים בשם הבعش"ט זצ"ל) שהצדיק ע"י מעשיו הקדושים ממשיר השפעות טובות לכל באי עולם.

וכן איתא בצוואת הריב"ש סי' קכח, ז"ל (תהלים צב-יג) צדיק כתמר יפרח.

כי יש ב' מיני צדיקים:

ה - א' - הוא תמיד בדביבות הש"ת, ועשה עבודתו המוטלת עליו, והוא צדיק רק לעצמו, ואיןו עשה פירות (ע' תענית כה:) להחזר אחרים למوطב,

ה - ב' - הוא נמשל לתמר שעשו פירות, ומוציא יקר מזולל ומפריח ומרבה טוב בעולם,

וז"ש (ברכות לד:) במקום שבuali תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולם לעמוד,

כי צדיק הב' הזה הוא בעל תשובה, פירוש הוא בעל ואדון של התשובה,

כי הוא החזירים בתשובה ורבים השיב מעון, ושכרו כפולה ומכופלת הרבה יותר מהצדיק הא'.

ועין עוד בס' אמרי צדיקים בשם רלו"י מברדייטשוב זצ"ל בשם הבعش"ט זצ"לעה"פ (שםות לב-לב) ועתה אם תsha חטאתם, ואם אין - מחני נא.

והנה מפורסם מад מאמר חז"ל שהקב"ה נתן כח מיוחד לצדיק האמת לבטל ולהמתיק דיןיהם כמ"ש (מו"ק טז:) על הפסוק (שמואל ב-כ,ג) צדיק מושל יראת אלקים, מי מושל بي? צדיק, שהקב"ה גוזר גזירה והצדיק מבטלה. והוא יסוד גדול באמונת חכמים.

ועוד איתא בכתנות פסימ (דף מז:) שמעתי ממורי הבعش"ט ה'ק, שהקשה הרמב"ן, וכן רבינו הсадאי (הו"ד בהគות פ"ה דמס' ברכות)

בעניין התפילה שנשתנה גדר דין ע"י התפילה מרעה לטובה, וכי יש שינוי רצון לפני יתברך?

בשלמא אם האדם מתפלל עבור עצמו - אז יש לומר שמאחר שהאדם משתנה מרעה לטובה - גם גזר דיןומו משתנה מרעה לטובה. משא"כ כשאחרים מתפללים עבורו, קשה!

ותירץ הבעש"ט בשם מורה הנביה אחיה השילוני, שהתפילה היא למתק דין המלכות בשרשו בבינה וכו' ופירשו: להיות שע"י התפילה נתדבק האדם במקום אחר יותר גבוה, בהו"ה המהווה כל ההוויות, נמצא שהאדם נתהווה להו"ה אחרת, ועל אותה ההייה לא נגזרה הגזירה (ראה בני יששכר ומארמי שבת, מאמר ה'אות ה').

וכן מבואר בסה"ק בועם אלימלך פרשת נח, שהצדיק מבטל את הדינים ע"י שמעלה אותם לשורשם. וכן כתוב בפ' בשלח ע"פ (שמות יג-יט) ויקח משה את עצמות יוסף עמו, שלקח את המדרישה של יוסף להמתיק דיןיהם, למען יגאלו ישראל מצרים עי"ש. וכן כתובעה"פ (שמות כה-ב) ויקחו לי תרומה - שהצדיק ע"י עסקו בתורה לשם, ומנدب את לבו למקום עי"ז הוא מרימים ומעלה וממתיק הדיןיהם. ע"ב. וכן כתובעה"פ (שמות כה-ב) ויקחו לי תרומה - שהצדיק ע"י עסקו בתורה לשם, ומנدب את לבו למקום עי"ב בעוד הרבה מקומות.

ועיין בדברי רבינו הקדוש ז"ל מברסלב (ליקו"מ ח"א ח. ד) שהצדיקים האמתיים מכפרים עוננות, כמו"ש (משל טז) ואיש חכם יכפרנה ומשלימים החסרונות של ישראל.

ועוד כתוב רבינו ז"ל (שם סי' לד-ב) שהכלל שהממשלה בידי הצדיק לפעול פעולות כרצונו, כמו שאמרו חז"ל (מו"ק טז). מי מושל בי? צדיק. ועicker הממשלה להoir ולעוזר לב ישראל לעבודת הש"ת, ע"ע בס"י מב. שע"י אמונה חכמים שמאמין שכל דבריהם ומעשייהם אינם פשוט, ויש בהם רזין עי"ז ממתיק דיןיהם. וזהו "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב (והמתיק) את חמתיו (הדיןיהם) מעל בני ישראל".

לכן אמר הנבי נותן לו את בריתך שלום (כה,יב)

יש להבין מה פשר הברית אשר כרת הקב"ה עם פנחס?

אומר הנצ"ב בדר"כ כאשר אדם עושה פעולה כלשהי גורם הדבר שבפעם הבאה שירצה לעשות את אותה פעולה פחות יرتע יعن כי הוא בעל ניסיון וא"כ כאן כאשר פנחס הרג בן אדם היה חשש שהוא יקל בעיניו להרוג בן אדם לכך הקב"ה ברכו שלא ישפיע עליו ויפגום במידת הרחמןות שלו.

כמו כן מצינו לגבי אנשי עיר הנידחת שה' אומר (דברים י"ג, י"ח) "ונתן לך רחמים וריחמך" שגם שם הכוונה שלא תיפגם באנשים אשר הרגים את אנשי עיר הנידחת מידת הרחמים.

לכן אמר הנבי נותן לו את בריתך שלום - למה נכתב 'אמור' (כה,יב)

הбиיאור עפ"י מה שפירש רבינו הרמב"ם בהקדמה לפירוש המשניות. שכל ההבטחות שהbettich הקב"ה לאדם יכולות להשתנות ע"י החטא וכמו שփחד יעקב שמא יגרום החטא, (בראשית לב יא, יעוץ בראש"י), אבל מה שmbettich ע"י נביא אינו יכול להשתנות ע"י החטא אם נאמר במאמר מוחלט לא ע"י תנאי ע"ש.

זה שכתוב "פנחס כ' השיב... ולא כליתי כ' ", פעליה קיימת לדור דורים, שהסיר העון מן כללות ישראל "לכן אמר פירוש", אתה תאמר לו, לא שאני אומר לו, "ಆ"פ שהיה נביא כמ"ש (דה"א ט כ') "לפניהם ה' עמו", והיתה לו ולזרעו אחורי ברית כהונת עולם", שלא יגרום החטא ולא ע"י שום סיבה, שכן מצאנו שאף בבית השבוי היו כהנים גדולים ממננו, וכדאיתא בספריו (ס"פblk) משומ שנאמר ע"י משה שהוא נביא, והוא קיים לעולם, ודוק.

פתח אָשָׁר קָנָא לְאֱלֹקֵיו (כה,יג)

דרךו של כל חוטא, להタルות בזולות ולומר: "ההוא גם כן עשה כך". לפיכך, הכריז הש"י את עשרת הדברות בלשון יחיד, כדי שייא דומה על כל אחד ואחד מישראל, כאילו ניתנה התורה לו בלבד ואין לו להשגיח באחרים.

והנה, פנחס בודאי עשו היה להשגיח במשה ואהרן ושביעים הזקנים ולומר: אם הם היו מחשים ואינם נוקפים אצבע, למה לי אפוא להיות ירא שמיים יותר מהם? ובכל זאת לא התחשב בכך, כי אם עשה את אשר מצא לנוחן לעשות לכבוד הש"י. לפיכך נאמר: "אָשָׁר קָנָא לְאֱלֹקֵיו", דומה היה עליו באותה שעה כאילו רק אלוקיו שלו הוא;

וחובה מוטלת עליו לקנא לכבודו, אף כי איש אין עושה זאת.

"צָרוּ רַתְמָדִינִים... כִּי צָוֹרְרִים הֵם לְכֶם" (כה,יד)

במדרש (במדבר"ר כא, ד) אמרו חז"ל שני שתי אומות קידמו את ישראל בחרב (מצרים ואדום) ונענשו שלא לבוא בקהל ה' עד ג' דורות. לעומת זאת, שתי אומות קידמו את ישראל בעבירה (עמן ומואב) ובשל כך נענשו שלא לבוא עד עולם בקהל ה'. המפרשים תמהים: הרי מפורש בתורה שהסיבה שלא יבוא עמוני ומואב בקהל ה', היא (דברים כג, ה) "על דבר אשר לא קידמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם מצרים". ומדוע אמר המדרש שהעונש הוא בשולך שהחטיאו את ישראל?

ambilhar ha"cali yakir" שבני הטעמים - חד הם. וכך פתרונו: ההיגיון אומר שעילך שלא קידמו את ישראל בלחם ובמים, אין מגייע עונש כה גדול שלעולם לא יוכל להצתרף לעם ה'. אלא מי? ידעו עמן ומואב שעם ישראל באו מן הדרך, והם רעבים, עייפים וצמאים. במצב שכזה, רוצים הם להכנס משחו לפיהם ואינם מדקדקים בכשרותו.

לכך לא קידמו את ישראל בלחם ובמים הכספיים למאכל, על מנת שייתאוו ישראל לzechot עבודה זרה ולין נסך, ועל ידי אכילה זו שתגרום להם טשטוש ובלבול - יצליחו בנות עמן ומואב להחטיא את ישראל. لكن הטעם שלא קידמו בלחם ובמים, הוא מאותו טעם שרצוו להחטיא את אבותינו. על כן נכרתו עמן ומואב לנצח מהאפשרות להצתרף אי פעם לעם ה'.

שָׂאו אֶת רָאשׁ כָּל עַדְתֵּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּן עִשְׂרֵים שָׁנָה וּמַעֲלָה לְבֵית אֲבוֹתָם כָּל יָצָא צָבָא בִּיְשָׂרָאֵל (כו,ב)

טעם המכין

וברש"י, מה שזכה למשמעות עתה, משלו רצ"ל משל לרועה שנכנסו זבים לתוכן עדרו והרגו בהן והוא מונה אותן לידע מןין הנונתרות. ועוד שבתחלתה נמננו כשייצאו מצרים עכשי' שהגיע עת פטירתו והוצרך להחזיר

לו צאנו מחדין במנין'.

בלשון רשי איכה דקדוק לשון, שכתב בפי' קמא לידע מבין 'הנوترות', דהלא הכא לא נמנה אף אחד מהנותרים שכולם מתו בדור המדבר, וא"כ כולם צריכים מבין חדש. וצ"ע.

והנה בעצם הדיון מבין, הא פשיטה דמשה ואלעד קיימו מצוה כשםנו את ישראל, כדכתיב שאו, שהוא ציווי עליהם לעשות זאת, מיהו יש להסתפק אם בני ישראל קיימו在乎 אף הם מצוה, דלקאוורה מה מצוה איכה גביינו, דמה צריכים מהה לעשות בשבי המניין, אותו אחד שיאמר שאין רוצה להמננות, וכי בדידיה תלייא מילטה, הלא בעל כrho ימנו המונחים שמננו את בני ישראל.

ומצינו ב' ביאורים בדרך המניין, **דבسفורנו** כתב דהמצוה שיאמר שהוא בן כ' שנה, שמאז הוא נמנה, אמנם תמהו וכי בדידיה תלייא מילטה, וממי מהימן זהה לומר שהוא בן כ' וראוי הוא למניין, והלא צריך להביא עדים על כך שזכירים יום לידתו.

ונראה לומר, דהאב נאמן ע"ז לומר שהוא בן כ' שנה, ורקה דבקדושין (סג, ב) מבואר דיין האב נאמן למלקות ועונשים, ויש לדון אי מהימן עכ"פ לומר שהוא בן כ' שנה למניין, ושמא הכא חשוב כלענין נדרים דהאב נאמן לנמר על בנו שהוא גדול.

ובמלבי"ם פי' דהמנין היה ע"י נתינת מחיצית השקל, וא"כ יתכן דהמצוה על ישראל היא ליתן מחיצית השקל דהיא מצוה קיומית, ויל"ע להיקן הלכו אותן מטבעות שכינינו במחה"ש, דבמנין ראשון הלך לאדני המשכן, והכא לא מצינו דMOVBAR לאיזו מטרה ניתנו, אם נתנו להתרומות הלשכה או לצורך אחר. ובכל מניין שע"י מחה"ש, יש להסתפק אם חלק מן המצוה הוא נמי ליתן הכספי, או דבעצם יש רק מצוה א' להמננות, אלא ד'אפשרות' למצוה זו הוא ע"י נתינת מחה"ש.

טבון משפט פטוני (כו, ה)

הטיל הקב"ה שמו עליהם; ה"א מצד זה וו"ד מצד זה. לומר; "מעיד אני עליהם, שהם בני אבותיהם" (רש"י). הן בשם של הקב"ה באה הי"ד לפני הה"א. ולמה אפוא באה כאן הה"א לפני הי"ד?

ברם, חכמנו אמרו: איש ואשה זכו שכינה שרויה בינם, באיש יש וו"ד ובאשה יש ה"א; ואם מנהלים הם חי' משפחה קדושים וטהורים, ה'שכינה שרויה בינם'.

ומאחר שהז היו הנשים נזהרות בעניבין צנויות יותר מן האנשים, כפי שאמרו חכמוני: 'אחת היהת, שלומית בת דברי ופרסמה הכתוב'. ואילו לגבי האנשים נאמר: "'בכה למשפחתיו' ('במדבר' יא) על עסקיו ערויות שנאסרו להם'. לפיכך, בסימן שניתן כאן על טהרת המשפחה, מוזכרת הה"א, שהוא שם אשר באשה, לפני הי"ד, שהוא את השם אשר באיש'.

בקבאו את קבאת...הגבוי נתן לו את בריתך שלום - תשלום הקנאות הוא השלום' (כו, יא-יב)

הקנאות מידת טוביה היא ממד וכמו שאח"ל בברכות' (לג): 'גדולה נקמה שכיננה בין שתי שמות שנאמר: 'קל בקמות ה' " ("תהלים' צד). ואמרו: "בAMILTHIA מיה גודלה היא".'

אך כמובן שזקוקה היא הקנות לטוהר וזיקוק המחשה, כל סטייה קלה בטוהר המחשה הופכת את מעשה הקנות, מעשה טוב ונפלא למעשה רע ואוצר.

על האדם לטהר מחשיבותו לזרק נגימותיו, טרם יגש למעשה הקנות. ומשmagיע לידי כך ומKENא לד' אלקינו, אין בזה לא מריבה ולא שנאה, לא רוע ולא אכזריות, אלא מעשה תקון העולם.

למעשה של תקון העולם, המידה כנגד מידת היבשת ברית השלום, שאין לך 'כל' מפיק ברכחה לישעאל אלא השלום, שנאמר: ('תהלים' כט) "ה' עד לעמו יתען ה' יברך את עמו בשלום" ('עוקצין' ג).

השלום מורה על השלמות של הכלל, זו היא המידה המתאימה ליבנת למי שקיים לד' אלקינו באמת ובתמים, כיוון שבכך משלימים הוא את רצונו של ה' ומתכן הוא את הפרצות, אף שלעוני בשרגה נראת דבר זה, כמו מחלוקת חילאה, אין זה, אלא שלום.

ורמזرمز לכך **ה' חתום סופר** באומרו: שמחולקת היא בגימטריא: "שלום רב" ('תהלים' קיט). ללמדך שהמחלוקה הנעשה ע"י תלמיד חכם גדול הדור, אינה אלא "שלום רב".

כן בנות צלפחד דוברות (כו, לג)

הכוונה קבועה

ישבו חסידים עם **רבי נחום-ישראל מליפנה** ושוחחו על המונח בית-ישראל שימושם לפתחם של צדיקים, וכל מעינם בצדקהם הגשמיים בלבד.

בענה הצדיק ואמר: "כאשר יהודי מבקש גשמיות, וזה שכוונתו היא לשם שמים ע"מ שיוכל לקיים מצוות ומעשים טובים ולגדל את ילדיו ל תורה ולמצוות".

והוסיף: "כשבאו בנות צלפחד אל משה וביקשו לקבל את נחלת אביהם, פירש משה את כוונתן לשם שמים שעיל-ידי העושר יכולו לעבוד את ה'.

וזה מה שנאמר: 'ויקרב משה את משפטן לפני ה' והוא 'קירב' את תביעתן אל ה' ופירשה כשאיפה להתקרובות לקב"ה.

ועל כך ענה לו הקב"ה: 'כן בנות צלפחד דוברות' זו אכן כוונת האמיתית".

בב' בכימן... לשופטם משפטם הנטופמי (כו, לח-لت)

כתב רבנו יעקב **'בעל הטורים'**: 'יהה לה לומר "הנטופמי". רמז שמת בנים בעתו של נחש. שנאמר בו: "הוא ישופך בראש" ('בראשית' ג טו). ויש פ"א בכל תיבה ותיבה לומר שהוא לו פה ולא גלה על אחיו במכירת יוסף' [וכמו שאמרו חז"ל בסיבת שם האבן, הקבועה בחשון, של בניין שמה 'ינשפה' ('שמות' כח). כלומר: יש פה].

עלינו ללימוד מוסר מכך, שלא מי שմדבר הרבה, הוא זה שנחשב שיש לו פה, אלא המדבר לפי התורה הקדושה ושולט על פיו, שלא מדובר מה שאין צריך לדבר, הוא זה שנחשב שיש לו פה, לפי שפיו ברשותו ולא הוא ברשות פיו.

לאלה תחלק הארץ (כו,בג)

שלא תתחדש המחלוקת

כותב רבី מנחם הכהן רפא בעל **"מנחה בלויה"**: זריזים הקדימו לסדר למפרע סדרי חילוקת הארץ דבר דבר על אופניו ומקומו בשלום, שלא תתחדש המחלוקת בישראל לאחר כיבוש הארץ, שמקצתם יאמרו: אנחנו טרחנו יותר במלחמת הכבוש, ומקצתם יאמרו: אנחנו הצלחנו יותר בהבאת הניצחון, ויבקשו חלק גדול יותר במשמני הארץ.

לכן הקדימו לסדר החילוקה עובר לכיבוש שידעו כולם שהכל שוויים, אלה ואלה, דין העובר חולץ בחזית הדין המאסף למחנה, דין העולה בעורף כדיין היוצא למערכה.

איש כי ימות ובן אין לו וכו'. ואם אין לו בת (כז,ח-ט)

air מחלקים ירושה

מעשה ברבי חיים מבריסק צ"ל, ששאלוהו על דין של אחד שנטה למות, והניח צוואה שם תלד אשתו המועברת ذכר, יתנו ב' שלישים מנכסיו להבן ושליש לאשתו. ואם תלד נקבה, יתנו ב' שלישים לאשתו ושליש להבת. לבסוף נולדו תאומים, אחד ذכר ואחד נקבה, ונשאל הגר"ח איך יחלקו את הירושה. עה לו הגר"ח, דמלשון הצוואה משמע שאוהב את בנו כפליים מ Ashton, ואוהב את אשתו כפליים מבתו. ולכן יחלקו את הנכסים לשבע, ויתנו ד' חלקים לבן, ב' חלקים לאשה, אחד להבת.

אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם - ביאור הכספיות (כז,טז)

יפקד ה' איש על העדה..אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם

יש לדקדק בכפל הלשון גם "אשר יצא ואשר יבא", וגם "ואהר יוציאם ואשר יביאם ?

ונראה לבאר דנהנה שניים הם ההלכה לפניה מחנה: שר הצבא והסוסים. אך ועוד שר הצבא הוא המנהיג ההורק לפני המחנה להורות לצבאו את הדרך שבה ילכו ואת המעשה אשר יעשוו, והוא המנהיג את הצבא לפי דעתו וחוctתו, הרי הסוסים הגם שהולכים הם ראשונה כחולץ לפני המחנה מ"מ אין הם המנהיגים אלא המונחים ע"י היישובים עליהם ומכוונים צעדיהם .

משה רבינו ביקש מהשי"ת שיפקד על ישראל מנהיג "אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם" אבל שלא יהיה כמו הסוסה מונהג ומודרך ע"י אחרים, אלא שייהי כמושר הצבא שהוא גם "המושיא והמביא" את העם והמנהיgo עפ"י תבונתו וחוctתו אשר חלק ה' ליראיו.

דמויות של מנהר (כז,טז-יז)

יפקד ה' אלקי הרוחות לכלبشر איש על העדה, אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם, ואשר יוציאם ואשר יביאם ... צאן אשר אין להם רעה.

משה מבקש מהקדש ברוך הוא לפני מותו שימנה מנהיג אשר ישב על כסאו לאחר מותו. בתוך בקשתו

מונח משה רבנו את התוכנות הנראות לו כנדישות למי שמעודד להנהיג את עם ישראל.

חשיבות מיוחדת נודעת ללימוד התוכנות שמנוה משה. כאשר באים לשרטט את דמותו של המנהיג הראשון בחייו של ילד יהודי לאחר הורי מולדיו, מנהיג זה הוא המורה – המחבר, המופקד על נשמו של הילד. המחבר הוא בית היוצר המעצב והמגבש את צורתו של הדור הבא, וודאי דרישות ממנה תוכנות אופי מיוחדות בחינת "אם הרב דומה למלאך ה'", אז יבקשו תורה ממנה.

נכזה ללמידה מעט את דבריו של המנהיג הראשון שקס בעם ישראל ולהבין מה דמותו של מחבר בישראל.

במילים "אלקי הרוחות" מתכוון משה לתוכנה אשר יצטיין בה המנהיג אשר עתיד הקב"ה לפקד על העדה, שהרי תשובתו של הקב"ה למשה בהמשך הפסוקים היא: "קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו". רשי על המילים "אלקי הרוחות" מבאר: "אמר לפניו: 'רבונו של עולם גלי וידעו לפניך דעתו של כל אחד ואחד ואין דומו זה זהה, מנה עליהם מנהיג שהוא סובל כל אחד ואחד לפי דעתו'."

ציבור גדול מורכב מגוון דעתות. את שאוהב ראובן, מרחק שמעון ואת שאוהבים שניהם מתעב לו. תפיקido של המנהיג לסבול כאו"א לפי דעתו. לא לגלוות נתיה אל האחד ומילא ליצור רושם מרירות ואי שביעיות רצון אצל الآخر.

וכן, זהה היה יהושע בן נון: "איש אשר רוח בו", וכדברי רש"י: כשם ששאלת, שיוכל להלוך נגד רוחו של כל אחד ואחד". המנהיג צריך להיות מנהיגם של כלל הציבור ולא של כמה מהם.

ואם במנויותך, הרי בהוראה על אחת כמה וכמה. על המחבר לדעת את סגנו, טבעו ונטויתו של כל תלמיד, לדבר אל כל אחד בשפטו שלו וברמתו שלו, ועל כך אמר שלמה המלך: "חנוך לנער על פי דרכו".

"איש על העדה". בפעמים רבות מפרש תרגום אונקלוס את המילה "איש" במילה הארמית "אנש", ואילו כאן שונה הוא מנהגו ותרגם את המילה "איש" ל"גבר", והלא דבר הוא.

לאחר שימוש ירד מההר וראה את העגל שעשו בני ישראל קרא לאלה שהסכו לנקא את קנאת ה' וביקש מהם: "שימו איש חרבו על ירכו, עברו ושבו משער במחנה והרגו איש את אחיו ואיש את רעהו ואיש את קרובו" (שמות ל"ב, כ"ג). אונקלוס משנה תור כדיבור את תרגומה של המילה איש וכותב: "עברית ותובו מתרע לתרע במשמעות וקטולו גבר ית אחוי וגבר ית חבריה ואנש ית קריביה". והשאלה המתבקשת מה ראה אונקלוס לשנות את דרך תרגומו באותו פסק מילה למילה?

מפרישו של בעל "אור החיים" הקדוש משתמש שהמילה "גבר" מבטאת את עצמו ובשרו של האדם – את הפן הגשמי שלו, ואילו בהשתמשו במילה "אנש" מכoon אונקלוס לפן הרוחני – לרוחו ונפשו של האדם. לפי זה נדרשים דבריו של אונקלוס היטב, את שני ה"אנשימים" הראשונים שבסוף תרגם במילה "גבר", משומ שם מדבר הכתוב בקרבת גופו. ומайдך גיסא, כשהבא לתרגם את המילים "ויאיש את קרובו", השתמש במילה "אנש", שכן אין הכוונה לקירבה גופנית, ביוולוגיית המזוכרת במילים "איש את אחיו", אלא הכוונה לקירבה נפשית שמקורה בעולם הנשמות.

מצפים אנו שבמילים שברשותינו "איש על העדה", יתרגם אונקלוס את המילה "איש" – "אנש", שמשמעותו של בעל שאר רוח, גביה ברוחניות מעלה כלים, אך דווקא כאן מצא לנכון לתרגם "גבר על כנישתא", מנהיג

לلمדר שראו למנהיג שיכיר גם את צרכיהם הפוטוטים של קהיל עדרתו, שידאג לא רק לתפילהם וציציותיהם, אלא גם ללחם ולכלכלתם. מעמדו הרוחני של המנהיג נמדד בין שאר גם בנסיבות בעול צרכיהם הגשמיים של בני קהילתו, וכבהנהגת הכלל, כר בחינוך ילדים, על המחבר לדאוג לא רק לפיתוח שיעור קומתו הרוחנית של תלמידיו, אלא עליו גם לעקוב ולראות שלא יהיו עליהם קרועות ושיאכלו אוכל moden.

עליה אל הר העברים הזה וראה את הארץ וגו' וראיתה אותה וגו' (צד, יב-יג)

והנה מקום שהוא משה, עד הארץ היה מרחק רב, ואעפ"כ הראיה ההז בכלל "רואה". ואם כן נוכל מכאן להביא ראייה לעניין מה שהסתפקו הפסוקים בדיון "הרואה קברי ישראל" שمبرך ברכה (כמ"ש בברכות נה: ובש"ע סימן רכד), מה הדיין אם הם רחוקין, האם גם כן מברך או לא. והנה לפי מה שמצאנו כאן שראייתו של משה קראתו התורה "רואה" וראיתה "א"כ נחشب הדבר ראייה.

ובשו"ת פלא יועץ (סימן יז) הביא ראייה לעניין רואה קברות מרחק דນחشب ראייה ואין צורך סמור לבית הקברות, מהה שכתב הטור (סימן תקסא) ד"משהගיע לצופים" חייב לקרוע על ירושלים, וכותב הב"י: ונראה לי דהינו לומר שכל שראה בבית המקדש או ירושלים קודם שיגיע לצופים לא חשיבא ראייה, דריחוק מקום הו, ומשהגיע לצופים חשיבא ראייה, ומשמעו דהוא הדיין לערי יהודה שאינו קורע עליהם עד שייהיה סמור להן כשיעור שיש מן הצופים עד ירושלים. עכ"ל. ואח"כ פלפל בפלא יועץ שם. הרי לנו ש"דריחוק" מקום לא חשיב "ראייה".

ומעתה יש לשאול איך יתיישבו. הרי בודאי מרחק מקום שעמד משה עד ארץ ישראל, ריחוקו יותר מצופים לירושלים, ואעפ"כ מצינו במקרא שקרוו בשם "רואה". וזה סותר מה שכתב הב"י דריחוק מקום לא נקרא ראייה.

ויתכן לומר דהתפעלות מראיה צער ירושלים וחורבנה וכן ערי יהודה אינה אלא כשהוא קרוב ולא רחוק יותר מהצופים, כי יותר מזה אין התפעלות ואין צער. אבל לעולם סתום ראייה אפילו מרחוק יחשיב ראייה. ויתכן שלענין ברכבת הקברות גם ראייה רחוכה תהשיך ראייה.

אולם מצינו שאמרו רבותינו בספרי (בمدבר פיסקה קל) על עניין ראיית משה רבינו: רבינו עקיבא אומר מגיד הכתוב שהראתו המקום למשה כל חדרי ארץ ישראל כשלחן ערור. רבוי אליעזר אומר "נתן כח בעיניו של משה" וראה מסוף העולם ועד סוף. ע"כ. לפ"ז נראה שבאמת לא הייתה "ראייה טבעית" אלא נתן בו כח לראות כל כף, א"כ אין ממש סוייטה לעניין הלכות שאמרו "הרואה", שיוכל גם מרחק. וממילא גם אין סתירה לדברי הב"י. ובאמת רבינו חיים בן עטר ז"ע"א פירש בפסק (כז, יג) הנ"ל: שהראתו ה' ראייה ניסית מה שאין כח בשיעור עין טבעית לראות באור השמש זולת באור הגנו. עכל"ק. וע"ע בפירושו בדברים (לד, א) עה"פ ויראה ה' את כל הארץ.

אכן הב"ח (סימן תקסא) כתוב לעניין ירושלים בזה"ל: אבל ברואה אפילו "בריחוק הרבה" יש לו לקרוע. ע"ש. משמעו דכל "ראייה" אפילו מרחוק היא ראייה. וע"ע בכף החיים (סימן רכד אות לז). ואולי גם הבית יוסף (סימן תקסא) לא כתוב שראייה בריחוק מקום לא נחשבת ראייה אלא לגבי ירושלים שם הזכר מיהא בגמרה "מן הצופים". ולפי"ז יתכן שהראיה בית קברות וכיוצ"ב ע"י "משכפת" מרחק גדול נחשב ראייה לברכות. וה' יעדנו לידבק בו. Amen.

אשר יצא לפניהם ובא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם - דרכו של

מנהיג אמיתי (צד, יד)

"אנָשָׁר יֵצֵא לִפְנֵיכֶם וְאָנָשָׁר יַבָּא לִפְנֵיכֶם וְאָנָשָׁר יַצִּיאָם וְאָנָשָׁר יַבִּיאָם"

מנהיג אמיתי, צועד לפני העם ואינו נגרר מאחוריו. שומה עליו להרים אליו ולא להשליל עצמו אליהם, תוך חיללה ותרנות ומילוי כל מבקשייהם. זהו 'אנָשָׁר יֵצֵא לִפְנֵיכֶם וְאָנָשָׁר יַבָּא לִפְנֵיכֶם', שיצא לפני יונဟיג את העדה אחריו. ולא שיפנה לאחוריו לראות מה העם מבקש ולמלא אחר רצונו. מנהיג שיוצא לפני העדה, הרינו מרים אותה אליו. כפי שפירש בעל **חידושי הר"מ** צ"ל: "אנָשָׁר יַצִּיאָם", שהוא מפקיעם מן השפלות והטומאה. "וְאָנָשָׁר יַבִּיאָם", מביאם אל הריםמות והקדושה. אבל מנהיג שיוצא אחרי העדה, הרינו נגרר אחריה, אל שפלותה. ('אבני אזל')

רעיון דומה, הביע **רבי ישראל סלנטר צצ"ל**, על אמר חז"ל בסוף מסכת 'סוטה': 'בעקבותא דמשיחא, פנוי הדור כפני הכלב' ויש להבין, מה טיבו של משל זה? ברם, אמר ר' ישראל צצ"ל,طبعו של כלב, שהוא רץ תמיד לפניו אדוני ומפרק לפרך (בפרשת דרכים) מפני הוא ראשו לאחוריו, לראות لأن פנוי אדוני מועדות, ללכת בכוון זהה. בעקבות המשיח יהיו 'פני הדור', אלה שמתיימרים להיות מנהיגיו ודוברייו של הדור, 'כפני הכלב', שנגגו מנהג כלב... אמן הלוך ילכו לפני העם ויעמדו בראשו, אולם לא תהיה להם דרך סלולה משליהם ולא תהא להם השפעה על העם שילך בעקבותיהם, אלא אדרבא, מפעם לפעם הם יפנו אחורייתם, לראות ולשמעו מה בפי הרחוב; מהי דעת העיתונות והסקרים. ובהתאם לכך יעצבו את השקפותם הם, כדי למצוא חן בעיני הממון. ואכן, זה יהיה רע ומר. שכן, מנהיג ישראל אמיתי חייב ללקת לפניו העם ולהורותו את דרך ה', למראות שכתוכאה מזה לא ירכוש לו אהדה יתרה בקרב הממון ואף יהיה נתון תחת "שבט הבקרות", של דעת הרחוב.

ולא תהייה עדת ה' בצד אן אנָשָׁר אֵין לְקָם רָעוּה - של מי הרועה? (צד, יד)

חזקת על כל רועה, שאיננו מתכוון לטובת הצאן אלא לטובת עצמו; שהרי אין הוא של הצאן, אלא הצאן הוא שלו. לפיכך, מבקש משה רבינו, שיהיה מנהיג ישראל, רועה כזה, אשר כל כונתו אינה אלא לטובת הצאן ואשר ימסור נפשו למען; ולא "בצד אן אנָשָׁר אֵין לְקָם רָעוּה", אשר הרועה אינו שלם, כי אם מתכוון הוא לטובת עצמו.

ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון... ונתתנה מהודך עליו (צד, יח-כ)

ואמרו חז"ל "מהודך" ולא כל הוודך. זקנים שבאותו הדור אמרו: "פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה, אויל לאותה בושה אויל לאותה קלימה". הלשון אויל לאותה בושה אויל לאותה קלימה צריכה ביאור, על איך בושה וכליימה מדברים זקנים?

ביאר גאון עוזנו החיד"א ז"ע: אמרו חז"ל שייהושע זכה להיות מנהיג הדור וממלא מקומו של משה רבינו, כיון שהוא משכים ומעירב בבית המדרש, והוא מסדר הפסלים והשולחות ופורס המחלצות. כשהראו זקנים שבדור את פני יהושע שהבהיקו כלפי לבנה, הבינו מה הפסידו מלחמת הבושה והקלימה שהיתה להם לסדר את הפסלים והשולחות בבית המדרש, התחרטו בלבם על עצם ואמרו אויל לאותה בושה אויל לאותה קלימה - הייתה לנו איז באסידור בית המדרש.

ומעתה הגיע לדון במעשה שאירע במצואי שמחת תורה תשס"ט, שהותיר אחריו שאלת מרתתקת שהגיעה להכרעתו של מ"ר הגאון יצחק זילברשטיין שליט"א:

בית הכנסת גדול, המשמש גם כבית מדרש לרבים, היה עמוס במתפללים ולומדים בחול המועד סוכות, אך שבמוצאי שמחת תורה, על השולחנות נערמו ספרים רבים, ששימשו את המתפללים והלומדים בmars' כל ימי החג. הגבאי עמד והתבונן במאות הספרים שממתינים לו, ולא ידע לשיטת עצות בנפשו. כיצד יסדר כל כך הרבה ספרים?

בחור אחד הבחן במובכו של הגבאי, ניגש אליו והציע: "אני מוכן לסדר את כל הסידורים, החומשיים וספרי הלימוד, אך כמובן בתנאי שתשלם לי את שכרי!?" ! "כמה אתה דורש?" שאל הגבאי. 500" שקלים! אבל אני מבטיח עבודה מושלמת. בית הכנסת יהיה מסודר למופת...". והגבאי הסכים.

והנה, לאחר תפילה ערבית, עלה הבוחר לבימה, נתן שני דפיקות חזקות, ולאחר שהציבור כולו נעמד בשתייה, אמר הבוחר: "מורוי ורבותי. מי אני שאדבר בפני גדולים ממוני, אך أنا אחר המחלוקת, ברכזוני להתריע על פירצה חמורה. לעビות דעתך המקרה הנורא של פיזור הסידורים והספרים, הוא ממש חילול שם שמים... אויל לאותה בושה, אויל לאותה קלימה..." וקר המשיך הבוחר להפליג בחומרת זלזול כבוד בית המדרש, בשבח כבוד הספרים,omidat החסד והמעלה של מי שמחזיר ספרים למקוםם. וסימן בהכרזה: "באו נקדש שם שמים. כל אחד ואחד יטה שכמו ויאסוף את הספרים שלפנינו על השולחן, יסדרם במקומם בארון!"!

המתפללים הרבים שעמדו במקום נענו כולם לבקשת הבוחר. תוך דקotas אחדות, הפרק בית הכנסת למסודר להפליא!!!

עתה שב הבוחר אל הגבאי... "כפי שסיכמנו מגיעים לי 500 שקלים עבור סידור בית הכנסת..."

הגבאי לא האמין למשמע אוזני. "היאך אתה דורש על עבודה שלא ארכה יותר מ-8 דקות סכום כה רב? ומלאך זאת, הלא ברור שלא התכוונתי על דעתך שכל המתפללים יחוירו את הספרים...". אך הבוחר לא וויתר, "וכי מה זה משנה לך כמה זמן עבדתי וכי ציד סידרתי את המקום. אם למעשה השלמתו את מלאכתו עלייך לשלם את שכרי!" עם מי הדין?

למרות שהבוחר לא סידר בפועל את בית הכנסת כולו, בכל זאת, הרי הוא כ"מcker את חוכמתו", והוא מקום לחיבב את הגבאי לשלם לו את שכרו. ברם, אמר מ"ר שליט"א, כי נראה שאיפילו אם הגבאי חייב לשלם, מכל מקום יש כאן חשש של 'אגנית דעת' מהציבור, כי ביקש הבוחר מהציבור לעזור לו מצד מידת החסד וכבוד הספרים, ולמעשה התברר שהוא 'דורש דמים' ולטובות עצמו דרש. ויתכן שגם היו יודעים חלק מהאנשים שהוא מקבל על קר כסף, הרי שלא היו נרתומים למלאכה, והיו אמורים בלבד 'וכי אכן בעבוד והוא ישתכר מעבודתנו'!?

וסיים מוריינו הרב: וכשהצעתי את הדברים לפני הגאון רבינו נסים קרלייץ שליט"א, הוסיף ואמר, שאם יש כאן גנית דעת של הציבור, שוב לא מגיע לו כסף מהגבאי, כי לא הבטיח לו הגבאי תשלום על גנית דעת!

'את קרבני לחמי... תשמרו...תקריבו...תעשה' - רבים או יחיד? (כח,ב - ד)

הנה פתח הכתוב בלשון רבים "תשמרו תקריבו" וסימן בלשון יחיד "תעשה" ויש להבין פשר הדברים.

אלא שבא הכתוב ללמדינו שאף אם רבים עושים ביחד, אף שאין לכך רק חלק מהמצווה נחשב

לפניה' כאילו עשה כל אחד את המצוה בשלמותה. וזהי כוונת הכתוב אם "את קרבני וכו', תקריבו" ביחיד, ממון הציבור, אך יהיה נחשב לכל אחד "את הכבש אחד תעשה" כאילו הוא עשה את כל הכבש

את הכבש אחד תעשה בבוקר וגוי מעשה נפלאו! (כח,ד)

מעשה בחסיד אחד סוחר בכבשים, שהגיע אל רבו הרה"ק ה"אהוב ישראל מאפטא זיע"א, ותייר בפניו את הקשיים הרבים שיש לו בגידול הצאן.

לפתע פרצה אנהה גדולה עמוקה לבו הטהור של הרבי ואמר: אתה מדבר על הכבשים שלך, בעוד אתה מתעלם לגמרי מהאסון הכבד שקרה לעם ישראל הבוקר.

נבהל החסיד ושאל: הבוקר?izia איזה אסון אירע?

לא שמעתי דבר. השיב הרבי: כנראה שכחת שבית המקדש עומד בשימושתו ובני ישראל לא יכולים להזכיר הבוקר את קרבן התמיד. בעוננותינו הרבים לא זכינו לקיים את הכתוב "את הכבש אחד תעשה בבוקר".

מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את אלה (כח,כג)

בספר "ילקוט הגרשוני" (אותיות ח"ג, ד"ה התמידים כסדרם) הובא בשם הרב בצלאל הכהן, מו"ץ דק"ק וילנא, על הנוסח הנאמר בתפלה נוספת של שלוש רגלים: "יְהִי רֵצוֹן מִלְפְנֵיךְ ה' אֱלֹקֵינוּ וְאֲבוֹתֵינוּ שְׁתַעֲלֻנוּ בְשָׁמָחָה לְאֶרְצֵנוּ וְתַעֲטִינוּ בְגַבּוֹלֵנוּ, וְשָׁם נַעֲשֶׂה לִפְנֵיךְ אֶת קָרְבָּנוֹת חֲבוֹבּוֹתנוּ תְּמִידִים כָּסֶדֶרֶם וּמוֹסְפִים כְּהַלְכָתֶם".

מה ההבדל בין "כסדרם" ל"כהלכתם"? מדוע דוקא התמידים יקרו "כסדרם" ואלו המוספים "כהלכתם"? ובאר זאת על פי מה שמצוינו בגמרא (והובא ברש"י), שהגם שבפסקוק בכתב קרבן העולה לפני קרבן החטא, מכל מקום לעולם החטא את קודמת לעולה, הלכה למשה מסיני.

וטעם הדבר מבאר שם בגמרא, משום שכשאדם חטא למלה, קדם כל עליו להביא פרקליט, עורך דין, שיסדר לו כפירה על חטאו. רק אחרי כן נתן להביא למלה דורון - מתנה. החטא דומה לפרקלייט והעולה דומה לדורון, וכיון שפרקלייט קודם לדורון, חטא את לעולם קודמת לעולה.

אמכן, את קרבנות התמיד נעשה בבית המקדש כסדרם - כפי שסדרם הכתוב, אבל את המוספים נעשה כהלכתם, שהרי בקרבנות המוספים יש גם עולה וגם חטא, ואותם איננו עושים "כסדרם" - סדר כתיבות בפסוק, אלא "כהלכתם" - על פי ההלכה למשה מסיני, שהחטא את קודמת לעולה.

**ובחמשה עשר יומם לחזור השבעי... והקרבתם... פרים בבי בקר שלשה עשר...
ושער עדים אחד מטה (כת,יב - טז)**

ושער עדים אחד מטה או שער מטה אחד?

moboa בספר 'קול אליהו' בשם **הגר"א מילנא**: הנה ביום השני כתוב ג"כ בזה הלשון: "ושער עדים אחד מטה".
אמנם ביום השלישי כתוב: "ושער מטה אחד בביי" (עדים) ביום הרביעי כתוב שוב: "ושער עדים אחד

חפאת" ו בשאר הימים כתיב: "וֹשֶׁעַיר מְפַטָּת אֲקָד", הלא דבר הוא?!

וביאר בזה באופן נפלא: דהנה דרשו חז"ל, שהפרים הקרבים בחג הסוכות הם כנגד שביעים האומות. ובואר ב'זוהר' הקדוש: דעיקר השבעים אומותם הם ישב تعال ועשן ואילו שאר האומות יונקים מהם. ועוד מבואר ב'זוהר' ובשאר ספרי מקובלם, שישמעאל הוא הנקרה שעיר עדין ועשן נקרא שעיר סתום וקר הוא בסליחות לי"ז ב'תמוז': 'הצפיר והשעיר ע"ש.

ואחר ההקדמות הללו, יבואר היטב לשון הפסוקים, שהרי צריכים להזכיר חמשה ושלשים פרים בשבייל ישמעאל וחמשה ושלשים פרים בשבייל עשו. וא"כ ביום הראשון שהקריבו שלשה עשר פרים, הקריבו מתחללה על שם ישמעאל שהוא היה גדול יותר בנו של אברהם, لكن כתיב שם: "וֹשֶׁעַיר עָזִים" שהוא מרמז על ישמעאל כנ"ל וכן אח"כ ביום השני הקריבו שנים עשר פרים, ג"כ בשבייל ישמעאל, וכן כתוב ג"כ: "וֹשֶׁעַיר עָזִים".

אמנם ביום השלישי שהוצרכו להזכיר אחד עשר פרים, אם יקריבו גם יום זה בשבייל ישמעאל, א"כ יגיע אל חלקו סך ששה ושלשים פרים, שהרי כבר הזכירו בגביהם ביום הראשון י"ג וביום השלישי י"ב הרי יחד כ"ה ואם נצרכ ג"כ את הי"א של יום השלישי א"כ יהיה בגביהם ישמעאל ל"ז והוא באמת אין מגע על חלקו כי אם ל"ז. لكن דלוغو ביום זה והזכירו ביום השלישי את י"א הפרים בגביהם עשו ולכן כתוב ביום השלישי: "וֹשֶׁעַיר מְפַטָּת אֲקָד", על שם עשו כב"ל שנקרה "שעיר" סתום ולא "שעיר עזים".

ואח"כ ביום הרביעי שהזכירו עשרה פרים, הזכירו ביום זה בשבייל ישמעאל להשלים המספר עשרה החסרים לתשלום המספר ל"ה

ולכן כתיב ביום הרביעי: "וֹשֶׁעַיר עָזִים אֲקָד מְפַטָּת", לرمז על ישמעאל, אמן בשאר הימים שוב הזכיר כולם בשבייל עשו, וכן כתיב בכל שאר הימים: "וֹשֶׁעַיר מְפַטָּת אֲקָד".

מלבד עולת התמיד ומנוחתה ונסциיהם (כת,יט)

יש להבין הר ונסциיהם על מה קαι, دائ' אמוספי היום הא קודם לכך אמר קרא (פסוק יח) ומנוחתם ונסциיהם, ואי על עולת התמיד הוליל ונסכה כדכתייב אצל יתר הימים ועי' מש"כ רשי' בזה.

והנה איתא (תמורה יד, א) ת"ל מנוחתם ונסциיהם, בלילה וכו' לאחר, וברש"י אם קרב הקרבן בזמןנו ואפילו מכאן ועד עשרה ימים, ע"ש דניסור הין מצינו אף אחר עשרה ימים באם הביא הקרבן בזמןנו,อลומ בניסור המים קי"ל עבר יומו בטל קרבנו וכדאייתא בירושלמי (סוכה פ"ד ה"ו) הדא אמרה הקדימה לzech כשר, ביסכן בלילה (שકודם לקרבן) כשר, לא נסרך לאחר על שם עבר יום עבר קרבנו ע"ש, ובואר דחילוק ניסור הין מניסור המים, דניסור הין עיקר שיוכנותו הוא אל הקרבן וכלך משעה שהקרביב מצוי להשלימו מכאן ואילך ואף' עד עשרה ימים, אולם ניסור המים עיקרו מתייחס אל היום ולא אל הקרבן, דהן אמת שמצוותה לבא עם הקרבן אך מוכרח דרך לכתיחילה הוא דהא קמן אם הקדימו לzech וכogenous בלילה שלפנינו כשר, ואשר לכך אם עבר היום לא נסרך עוד בעבר יום עבר קרבנו.

ומעתה ייל دائ' הוה כתיב ונסכיה הרוי יש במשמעותו נסכים של דבר אחד כלומר ניסור המים והיין של עולת התמיד, וכן אמר קרא ונסциיהם הינו ב' נסכים של ב' דברים, המים של היום והיין לעולת התמיד.

וימת משה מודיע לא נודע מקום קבורתו? (לד)

מדוע נעלם מקום קבורת משה?

מה עבן מעשה זמרי לקבורתו של משה?

הרבי ר' יהונתן דיל מפרש טעם לזה שלא ידע איש את קבורתו של משה:

מן פני שוטענים האפיקורסים, כי לא יתכן שהיה משה רבנו כה גדול כפי שכתוב בתורה, שכן, אילו באמת הגיע משה למדרגה עליונה כזו, לעלות השמיימה ולדבר פנים אל פנים עם השכינה, כי אז מן הנמנע שימיות כבשר ודם רגיל ולא יזכה לחחי נצח כמו חנוך ואליהו. לפיכך, טוענים הכהרים, עלינו להסיק, כי לא היה זה אלא התפארות עצמית של משה בשבי הדורות הבאים ואילו לאמיתו של דבר לא היה כך.

طبعה זו מוגחתת היא. שכן, אילו היה משה רבנו מז"ף, חילילה; וכותב בתורה כרצונו, מי איפוא היה מחייב לכתוב: "צמַת..מֹשֶׁה"? ('דברים' לד ה). הלא במקום זה יכול היה לכתוב, כי עליה חי השמיימה ובכך היה מגדיל פי כמה וכמה את כבודו ותפארתו. ואם רואים אנו בכל זאת, שנאמר מפורש: "צמַת..מֹשֶׁה", הרי זו ראייה המובהקת ביותר, כי משה אמת ותורתו אמת.

אולם, כחה של ראייה זו אינה יפה, אלא משומן "ולא ידע איש את קבורה עד היום מצה" ('דברים' לד) של משה, שכן אילו היה ידוע מקום קבורתו, שוב לא היה יכול לכתוב, כי עליה חי השמיימה, מאחר שהקב"ה היה מוכיח את ההיפך.

הרי עצם דבר זה ש"ולא ידע איש את קבורה", מהו ראייה מובהקת לאמתותה של תורה משה.

מעתה יובנו היטב דברי המדרש. אילו לא היה משה מתעצל במעשה זמרי והוא מקנא את קנאת ה' צבאות, הרי היה זוכה אף הוא לשכרו של פנחס, לחיות חי נצח, שכן כל מצוה יש לה סגולתה המיוחדת ושכלה הקבוע. וממילא לא הייתה סיבה לכופרים להרהר אחרי אמונות התורה. אך מכיוון שלא עשה כך והוא מת אחד האדים, היה הכרח אפוא להעלים את מקום קבורתו, כדי שהזה ישמש ראייה כנגד הכהרים כי משה אמת ותורתו אמת.

|